

09.01.2023

Kokousaika 09.01.2023 16:00 - 17:10

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali/sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana
Sinnemäki, Anni

pormestari
apulaispormestari
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja

Razmyar, Nasima

apulaispormestari
kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja

Arhinmäki, Paavo
Gebhard, Elisa
Halla-aho, Jussi (etänä)
Iskanius, Anniina
Koskela, Minja
Nuorteva, Johanna
Rantala, Marcus
Rantanen, Tuomas
Sarkomaa, Sari
Sazonov, Daniel

apulaispormestari

apulaispormestari
poistui 16:06, saapui 16:08, poissa:
5-7 §:t

Vanhanen, Reetta
Vierunen, Maarit

Muut

Diarra, Fatim (osittain etänä)
Bogomoloff, Harry (etänä)

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Torsti, Pilvi (etänä)

kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Månsson, Björn (etänä)

kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja
saapui 16:51, poistui 17:03, läsnä:
13 §

Remes, Kirsi

hallintojohtaja

Aalto, Laura

vs. kansliapäällikkö

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala-

09.01.2023

	Jolkkonen, Juha	johtaja
	Järvenkallas, Satu (etänä)	sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
	Lehmuskoski, Ville	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
	Enroos, Asta	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
	Kivelä, Liisa	vs. henkilöstöjohtaja
	Kühn, Markus	viestintäjohtaja
	Rinkineva, Marja-Leena	strategiajohtaja
	Ojavuo, Pia	elinkeinojohtaja
	Rope, Jenni	vs. rahoitusjohtaja
	Peltonen, Antti	kaupunginlakimies
	Rämö, Suvi (etänä)	hallintopäällikkö
	Hopeakunnas, Maisa	vs. kaupunginsihteeri
	Vennelä, Asta	viestintäasiantuntija
	Ainola, Pilvi	hallintoasiantuntija
Asiantuntijat		
	Laine-Hendolin, Kirsti	palkanlaskennan vakauttamishankkeen johtaja
		saapui 16:20, poistui 16:50, läsnä: osa 11 §
Puheenjohtaja		
	Juhana Vartiainen	pormestari
		1-24 §
Esittelijät		
	Juhana Vartiainen	pormestari
		1-2 §
	Kirsi Remes	hallintojohtaja
		3-5 §, 12 §
		vs. kansliapäällikkö
		6-11 §, 13-24 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Asta Vennelä	hallintoasiantuntija
		1-24 §

09.01.2023

---

§	Asia	
1	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
2	Asia/2	V 18.1.2023, Vuonna 2022 käyttämättä jääneen määrärahan perusteella myönnettävä ylitysoikeus vuoden 2023 talousarvioon
3	Asia/3	V 18.1.2023, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
4	Asia/4	V 18.1.2023, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston varajäsenen valinta
5	Asia/5	V 18.1.2023, Kulttuuri -ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston varajäsenen valinta
6	Asia/6	V 18.1.2023, Pasilan Leankatu 3 asemakaavan muuttaminen (nro 12782)
7	Asia/7	V 18.1.2023, Kiinteistö Oy Hämeentie 109-111 asemakaavan muutos (nro 12757)
8	Asia/8	V 1.2.2023, Haagan Lassilan Hopeatien ympäristön asemakaavan muutos (nro 12725)
9	Asia/9	V 18.1.2023, Etu-Töölön lukion hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen
10	Asia/10	V 18.1.2023, Kallion lukion perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen
11	Asia/11	Määrärahan myöntäminen kaupunginhallituksen käyttövaroista palkanmaksu-uudistuksesta johtuvien korjaustoimenpiteiden suorittamiseksi
12	Asia/12	Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunnan varajäsenen valinta
13	Asia/13	Virkojen perustaminen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle pelastustoimen palvelukokonaisuuteen 1.2.2023 alkaen
14	Asia/14	Kahden tarkastusinsinöörin viran perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle 1.2.2023 lukien
15	Asia/15	Kolmen ympäristötarkastajan viran ja yhden elintarviketarkastajan viran perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle 1.2.2023 lukien
16	Asia/16	Pelastuskomentajan siirtäminen kaupunkiympäristön toimialalta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle ja virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen 1.1.2023 lukien

09.01.2023

17	Asia/17	Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 7.11.2022 § 780, tietosuojavastaavan virkaan ottaminen
18	Asia/18	Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Arlan saunan suojeluesityksestä
19	Asia/19	Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Kotiharjun saunan suojeluesityksestä
20	Asia/20	Niemenmäen väestönsuojan taloteknisen peruskorjauksen hanke-suunnitelman hyväksyminen (Lapinmäentie 3)
21	Asia/21	Tilojen vuokraaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttöön Tuomarinkylästä (Käräjätuvantie 3)
22	Asia/22	Valtuutettu Daniel Sazonovin toivomusponsi yhden vyöhykkeen lipun käyttöön ottamisen edistämiseksi
23	Asia/23	Kaupunginvaltuuston kokouksessa 7.12.2022 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen
24	Asia/24	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

09.01.2023

Asia/1

§ 1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Marcus Rantalan ja Anniina Iskaniuksen sekä varatarkastajiksi Reetta Vanhasen ja Jussi Halla-ahon.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.01.2023

Asia/2

§ 2

V 18.1.2023, Vuonna 2022 käyttämättä jääneen määrärahan perusteella myönnettävä ylitysoikeus vuoden 2023 talousarvioon

HEL 2022-014804 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto oikeuttaa kaupunginhallituksen ylittämään vuoden 2023 talousarvion kohdan 1 30 01, Kaupunginhallituksen käyttövarat, 7 200 000 eurolla. Ylitys perustuu vuonna 2022 käyttämättä jääneeseen määrärahaan.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen käyttövaroihin, talousarviokohdalle 1 30 01, varattiin vuoden 2021 talousarvioon 10 miljoonan euron määräraha sel-laisiin koronaepidemiasta aiheutuviin menoihin, joita valtio ei ole talou-sarviossaan varautunut kompensoimaan erillisinä käyttötalouden val-tionavustuksina. Vuoden 2021 talousarviossa todettiin, että tällaisia menoja voi aiheutua esimerkiksi kulttuurin ja liikunnan laitosavustusta saavien kaupungin tytäryhteisöjen taloudellisen tilanteen heikkenemi-sestä. Vuonna 2021 määrärahasta myönnettiin yhteensä 2,8 miljoonaa euroa kolmelle kulttuurin ja liikunnan laitosavustusta saavalle tytäryh-teisölle (Khs 28.6.2021 § 499 ja Khs 13.12.2021 § 926). Koronaepide-mian jatkuessa voimakkaana edelleen vuoden 2022 alussa kyseisestä määrärahasta käyttämättä jäänyt osuus 7,2 miljoonaa euroa siirrettiin käytettäväksi vuodelle 2022 (Kvsto 16.3.2022 § 63).

Vuoden 2022 loppukeväällä tytäryhteisöjä pyydettiin arvioimaan kassa-virran ja maksuvalmiuden kuukausittaista kehitystä vuoden 2022 alusta

09.01.2023

Asia/2

loppusyksyyn saakka. Kesäkuuhun 2022 mennessä tytäryhteisöjen taloustilanne ei edellyttänyt määrärahan käyttöä.

Kaupunginhallituksen vuoden 2023 talousarvion noudattamisohjeissa todetaan, että jäljellä oleva koronaepidemiasta aiheutuviin menoihin varattu määräraha kohdennetaan uudelleen laitosavustusta saavien tytäryhteisöjen nopeasta energianhinnan noususta vuosina 2022 ja 2023 aiheutuviin sähkö- ja lämmityskustannuksiin sekä energiatehokkuutta nopeasti parantaviin investointeihin (Khs 12.12.2022 § 865 ”Talousarvion noudattamisohje vuodelle 2023”).

Kulttuurin ja liikunnan laitosavustusta saavilta tytäryhteisöiltä on saatu joulukuussa 2022 avustushakemukset, joissa yhteisöt ovat arvioineet sähköenergia- ja lämmityskustannusten nousua vuosien 2022 ja 2023 osalta sekä yhteisölle mahdollisia ja ajankohtaisia energiatehokkuusinvestointeja, jotka ovat nopeasti toteutettavissa ja pienentävät sähkö- ja/tai lämmityskustannuksia. Saatujen hakemusten sekä tarkentavien keskustelujen perusteella kaupunginkansliassa tarkasteltiin eri tytäryhteisöjen tilanteita sekä myönnettävien tukien tarkoituksenmukaisia toteutustapoja ja aikataulua.

Käyttämättä jääneelle määrärahalle, 7 200 000 euroa, esitetään ylitysoikeutta vuodelle 2023. Energiatukien kohdentamisesta laitosavustusta saaville tytäryhteisöille tehdään vuoden 2023 alussa erillinen päätösehdotus kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Talpa

09.01.2023

Asia/3

§ 3

V 18.1.2023, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2022-006745 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee Tommi Oran käräjäoikeuden lautamieheksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Käräjäoikeuden päätös Hiukka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 8.9.2021 § 267 Sakari Hiukan (Kok.) käräjäoikeuden lautamieheksi.

Helsingin käräjäoikeus on 28.11.2022 antamallaan päätöksellä myöntänyt Sakari Hiukalle eron lautamiehen tehtävästä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.01.2023

Asia/3

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Käräjäoikeuden päätös Hiukka

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

09.01.2023

Asia/4

§ 4

V 18.1.2023, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston varajäsenen valinta

HEL 2022-013795 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää eron Petri Lillqvistille kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston varajäsenen luottamustehtävästä ja
- valitsee Petri Ijäksen kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkieliseen jaostoon varajäseneksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eroilmoitus 19.11.2022
- 2 Eroilmoitus, täydennys 1.12.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

09.01.2023

Asia/4

Kaupunginvaltuusto valitsi Petri Lillqvistin (SDP) 2.8.2021 § 238 varajäseneksi kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkieliseen jaostoon vuonna 2021 alkavaksi toimikaudeksi (Marika Kosken henkilökohtainen varajäsen). Petri Lillqvist pyytää 19.11.2022 eroa kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston jäsenen luottamustoimesta työtilanteeseen liittyvistä syistä.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eroilmoitus 19.11.2022
- 2 Eroilmoitus, täydennys 1.12.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto
Taloushallintopalveluliikelaitos

§ 5

V 18.1.2023, Kulttuuri -ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston varajäsenen valinta

HEL 2022-013393 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- toteaa Mia Heinäsen luottamustoimen kulttuuri -ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston varajäsenenä päättyneen vaalikel-
poisuuden menettämisen vuoksi
- valitsee Marika Sorjan kulttuuri -ja vapaa-aikalautakunnan liikunta-
jaoston varajäseneksi (Teijo Aallon henkilökohtainen varajäsen)
kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta
heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Mia Heinäsen (PS) 2.8.2021 § 244 kulttuuri-
ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston varajäseneksi (Teijo Aallon
henkilökohtainen varajäsen) kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Mia

Heinänen on 11.11.2022 pyytänyt eroa, koska muuttaa pysyvästi Espooseen 1.12.2022.

Kuntalain (410/2015) 78 §:n mukaan, jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi. Päätös pannaan täytäntöön heti.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Tarkastusvirasto
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto
Taloushallintopalveluliikelaitos

09.01.2023

Asia/6

§ 6

V 18.1.2023, Pasilan Leankatu 3 asemakaavan muuttaminen (nro 12782)

HEL 2021-010782 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 17. kaupunginosan (Pasila) korttelin 17089 tontin 5 asemakaavan muutoksen 14.6.2022 päivätyn piirustuksen nro 12782 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12782 kartta, päivätty 14.6.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12782 selostus, päivätty 14.6.2022, päivitetty Kylk:n 14.6.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 21.3.2022, täydennetty 14.6.2022 sekä asukastilaisuuden muistiot 30.11.2021 ja 5.4.2022
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Kymp/Talouden tuki
Kaavamuutoksen haki- ja

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,

09.01.2023

Asia/6

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee 17. kaupunginosan (Pasila) korttelin 17089 tonttia 5, joka sijaitsee osoitteessa Leankatu 3. Kaavaratkaisu mahdollistaa tontilla sijaitsevan toimistorakennuksen muuttamisen asuinkäyttöön sekä rakennuksen korottamisen yhdellä puurakenteisella kerroksella. Kaavaratkaisu on tehty, koska nykyinen toimistorakennus on tyhjillään, käyttötarkoitukseensa pieni ja sijaitsee asuinalueen keskellä.

Tavoitteena on mahdollistaa olemassa olevan rakennuksen hyödyntäminen sekä pienimuotoinen täydennysrakentaminen monipuolisten joukkoliikenneyhteyksien ja palvelujen ääressä. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan asuntorakentamisen ekologinen sovitaminen tontille Länsi-Pasilan kaupunkirakenne huomioiden. Rakennusrungon säilyttäminen säästää uudisrakentamisen rakennusmateriaalien valmistuksesta syntyvän hiilipiikin ja puurakentamista edistetään.

Uutta asuntokerrosalaa on 1 940 k-m² ja toimitilakerrosalaa 80 k-m². Tontin tehokkuusluku on e=2.3. Poistuvaa toimistorakennuskerrosalaa on 1 420 k-m². Asukasmäärän lisäys on noin 45 asukasta.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Länsi-Pasilan alueelle mahdollistetaan uusien asuntojen rakentaminen. Lisärakentamisen kaupunkikuvalliset vaikutukset ovat maltillisia ja niiden voidaan katsoa tuovan lisäarvoa alueelle.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat erityisesti käyttötarkoituksen muutoksen, rakennuksen korottamisen ja rakennusten välisten etäisyyksien aiheuttamiin haittoihin naapurirakennuksille.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on kantakaupunkialuetta C2, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alue on keskustan maanalaisen kehittämisen kohdealueutta ja yleiskaavassa on suunnittelualueen kohdalle merkitty nykyinen maanalainen tunneli. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta siten, että tuetaan urbaanin ympäristön omaleimaisuutta ja vetovoimaa turvaamalla olemassa olevan rakennuskannan säilyminen ja samalla kestävän kasvun tavoitteiden mukaisesti edistetään asuntojen rakentamista olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen tukeutuen.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Itä- ja Länsi-Pasilan kehittämisperiaatteet 8.10.2019. Kaavaratkaisu toimistorakennuksen muuttamiseksi asuinkäyttöön on kehittämisperiaatteiden mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Tontilla sijaitsee toimistorakennus, jonka on suunnitellut arkkitehti Tuomo Siitonen vuonna 1982. Toimistorakennus on tasakattoinen ja 2-3-kerroksinen. Julkisivumateriaaleina on käytetty vaaleilla keraamisilla laatoilla pinnoitettuja betonielementtejä. Vuosina 1983 ja 1984 valmistuneet, toisiinsa kytketyt 3-7-kerroksiset asuinkerrostalot kehystävät korttelialuetta pohjois-, itä- ja länsireunoilta. Toimistorakennus sijoittuu korttelin eteläreunaan. Korttelin kattokorot laskevat pohjoisesta korosta +54 tasaisesti kohti etelää mahdollistaen Länsi-Pasilalle tyypillisen aurinkoisen piha-alueen korttelin keskelle. Leankadun toisella puolella sijaitsee 4-kerroksisia asuinkerrostaloja.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1982. Kaavan mukaan tontti on toimistorakennusten korttelialuetta (KT), jolla on rakennusoikeutta 1 500 k-m². Rakennuksen vesikaton ylimmiksi korkeusasemiksi, joiden yläpuolelle saa rakentaa vain hissien konehuoneet sekä ilmastointikonehuoneet, on annettu korot +41.0 ja +43.5.

Helsingin kaupunki omistaa tontin 17089/5. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaupungille kertyy uudesta kaavoitettavasta kerrosalasta tontinvuokratuloja.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaihana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaihana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat tontin halki kulkevaan jätevesitunnelin merkitsemiseen ja sitä koskeviin määräyksiin asemakaavassa sekä kaavamääräyksiin, joilla ohjataan suunnittelua olemassa olevan rakennuksen arkkitehtuurin luonteen ja ilmeen huomioon ottavaan ratkaisuun. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että tunneli ja sitä koskeva kaavamääräys on merkitty asemakaavaan ja siten, että kaavaan on merkitty rakennuksen julkisivun käsitteeseen liittyviä määräyksiä.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat käyttötarkoituksen muutoksen sekä rakennuksen korottamisen mukanaan tuomiin haittoihin naapurirakennukselle, autopaikkojen lukumäärään sekä lintujen turvallisuuteen. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavassa määrätään mm. rakennuksen julkisivujen ja parvekkeiden käsittelystä, ikkunoiden sijoittamisesta naapurirakennukseen nähden sekä ylimmän kerroksen sisäänvedosta. Autopaikkojen sijainnista on sovittu ja viitesuunnitelmaa on päivitetty. Kirjallisia mielipiteitä saapui 3 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 21.3.– 19.4.2022, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Kaavaehdotuksen nähtävillä asettamisesta lähetettiin kirje ulkokuntalaiselle maan haltijalle.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 5 muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat käyttötarkoituksen muutoksen, rakennuksen korottamisen ja rakennusten välisten etäisyyksien aiheuttamiin haittoihin naapurirakennuksille sekä tähän liittyvän vaikutusten arvioinnin laajuuteen, Leankadun katumiljööseen, pihatoimintojen järjestelyihin, rakentamisen aikaiseen haittaan sekä lintujen turvallisuuteen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat tontin läpi kulkevan tunnelin kaavamerkintään ja –määräykseen (HSY) sekä toimistorakennuksen säilyttämiseen ja käyttötarkoituksen muutokseen (kaupunginmuseo). Kaupunginmuseo totesi, ettei kaavaehdotuksessa ole erityisiä olevan rakennuksen arkkitehtuurin ominaispiirteiden säilyttämistä ja siihen sopeuttamista edellyttäviä määräyksiä, mutta piti asemakaavan muutosta joka tapauksessa positiivisena vaihtoehtona purkamiseen ja uudisrakentamiseen perustuvan kiinteistökehityksen sijaan. Helen Sähköverkkolla, ELY-keskuksella ja HSL:llä ei ollut kaavaehdotuksesta huomautettavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot muistutuksista ja viiranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun tarkemmat vaikutukset ja perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.01.2023

Asia/6

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12782 kartta, päivätty 14.6.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12782 selostus, päivätty 14.6.2022, päivitetty Kylk:n 14.6.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 21.3.2022, täydennetty 14.6.2022 sekä asukastilaisuuden muistiot 30.11.2021 ja 5.4.2022
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Hakemus 27.8.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Kymp/Talouden tuki
Kaavamuutoksen haki- ja

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti
Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

09.01.2023

Asia/6

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 14.06.2022 § 367

HEL 2021-010782 T 10 03 03

Hankennumero 4886_8

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 14.6.2022 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12782 hyväksymistä liitteen nro 3 mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 17. kaupunginosan (Pasila) korttelin 17089 tonttia 5.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - o Kiinteistö Oy Helsingin Leankatu 3: 5 000 euroa

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

09.01.2023

Asia/6

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Outi Ruski, arkkitehti (kaavoitus), puhelin: 310 15207
outi.ruski(a)hel.fi

Alexi Räisänen, liikenneinsinööri (liikennesuunnittelu), puhelin: 310 37229
aleksi.raisanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 02.03.2022 § 21

HEL 2021-010782 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12782 pohjakartan kaupunginosassa 17 Pasila. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12782
Kaupunginosa: 17 Pasila
Kartoituksen työnumero: 3/2022
Pohjakartta valmistunut: 4.2.2022
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 09 310 31976

kari.rajala(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

09.01.2023

Asia/7

§ 7

V 18.1.2023, Kiinteistö Oy Hämeentie 109-111 asemakaavan muutos (nro 12757)

HEL 2019-012833 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 23. kaupunginosan (Toukola, Arabianranta) korttelin 23677 tontin 9 sekä katualueen asemakaavan muutoksen 23.8.2022 päivätyn piirustuksen nro 12757 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12757 kartta, päivätty 23.8.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12757 selostus, päivätty 23.8.2022, päivitetty 5.12.2022
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 13.4.2022, täydennetty 23.8.2022 ja 5.12.2022
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä
Kaavamuutoksen hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Kymp/Talouden tuki

Esitysteksti

Säteilyturvakeskus

Esitysteksti

Uudenmaan elinkeino-,

Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

liikenne- ja ympäristö-
keskus

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee liike- ja toimistorakennusten sekä ympäristöhaittoja aiheuttamattomien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta osoitteessa Hämeentie 109–111 (kortteli 23677, tontti 9), jossa sijaitsee Arabian kauppakeskus.

Kaavaratkaisulla korttelialue muutetaan liikerakennusten korttelialueeksi sekä asuinkerrostalon korttelialueeksi. Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa lisärakentaminen Arabian kauppakeskuksen yhteyteen. Kaavaratkaisulla erotetaan liikerakennusten korttelialueesta erillinen asuinkerrostalon tontti korttelialueen pohjoisosaan Hämeentien ja Kotisaarenskadun kulmaan. Purettavan liike- ja asuinrakennuksen paikalle on suunniteltu porrastuva, 16- ja osittain 14-kerroksinen asuinrakennus, jonka pohjakerrokseen sijoittuu katutilaan avautuvaa liiketilaa.

Uudisrakennus tulee olemaan lähiympäristössään kaupunkikuvallinen dominantti, joten kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, miten uusi asuinrakentaminen saadaan sovitettua uutena kerrostumana tehdasrakennusten kokonaisuuteen ja alueen kaupunkikuvaan.

Asuinkerrostalotontille on osoitettu 9 500 k-m² asumiselle ja liiketilojen vähimmäismääräksi on määritetty 225 k-m². Uuden AK-tontin tonttitehokkuus on $e = 10,35$ ja se mahdollistaa noin uutta 238 asukasta.

Liikerakennusten korttelialueelle jää toteutunutta kerrosalaa 15 950 k-m² ja kaavalla sille osoitetaan 16 000 k-m² rakennusoikeutta. Kaavaratkaisussa liikerakennusten korttelialueen tonttitehokkuus on $e = 1,2$.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti kaupunkikuvaan sekä tiivistää maankäyttöä ja mahdollistaa uusien asuntojen rakentamisen hyvien julkisten liikenneyhteyksien ja palveluiden äärelle. Katutason liiketila aktivoi osaltaan Hämeentien kaupunkitilaa.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on kantakaupunkialuetta C2. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alue on kokonaisuudessaan keskustan maanalaisen kehittämisen kohdealuetta. Kaavamuutosalueen luoteispuolella kulkee olemassa oleva tunneli. Lisäksi asemakaavan luoteisosaan sijoittuu maanalainen tilavaraus, joka koskee suunniteltua teknisen huollon tunnelia ja jonka toteuttamisedellytykset tulee turvata. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista edistämällä täydennysrakentamiseen perustuvaa asuntotuotantoa hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella sekä vahvistamalla elävien, omaleimaisten ja turvallisten kaupunginosien muodostumista.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualue lähiympäristöineen on kaupunkirakenteeltaan vaihtelevaa, monimuotoista ja ajallisesti kerrostunutta ympäristöä, jossa sijaitsee useita suojeltuja kohteita ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita alueita. Asemakaavamuutoksen kohteena oleva kortteli kehittyi osana teollista Arabianrantaa Kotisaaren elintarviketeollisuuden kookkaana tuotanto- ja jakelukompleksina. Nykyisin kauppakeskus Arabiaan sijoittuu alueen merkittävimmät kaupalliset palvelut. Hämeentien ja Kustaa Vaasan tien välissä sijaitseva Kumtähden kenttä on kaupunkikuvallisesti merkittävä rakennettu viheralue. Kaava-alueen itäpuolella sijaitsee Toukolan varikko, jossa toimii Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Staran rakennustekniikan ja logistiikan osastot.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1999, jonka mukaan alue on liike- ja toimistorakennusten sekä ympäristöhaittoja aiheuttamattomien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (KTY-1) ja katuaaluetta.

Tontti on yksityisessä omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaavaan liittyy maankäyttösopimus, joka kaupungin puolesta on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 25.10.2022 (§ 595). Sopimus on allekirjoitettu 21.11.2022.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaihana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Säteilyturvakeskus
- pelastuslaitos
- kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat vesihuoltoon sekä jätehuoltoon.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että Hämeentiellä sekä Kotisaarenkadulla sijaitsevia, olemassa olevia vesihuoltolinjoja tullaan osittain saneeraamaan Hämeentien muutostyön yhteydessä. Jätehuollon järjestelyt on otettu huomioon kaavatyössä tarkastelemalla tarvittavien tilojen mitoitusta. Suunnittelu tarkentuu rakennuslupavaiheessa.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat täydennysrakentamisen korkeuteen ja mittakaavaan, kaupunkikuvallisiin vaikutuksiin, uudisrakennuksen varjostusvaikutuksiin, arkkitehtuuriin, asuntojen hallintamuotojakaumaan, hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamiseen, linnuston huomioimiseen, pysäköinnin järjestelyihin, kauppakeskuksen kehittämiseen ja palveluihin, alueen julkisten palveluiden riittävyyteen sekä nähtävilläoloaineistoon ja vuorovaikutukseen. Palautteessa otettiin kantaa myös Arabianrannan alueen kokonaisvision tarpeeseen sekä viereisen Staran varikkoalueen tulevaisuuteen.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavamuuosalueen ympäristöä on kuvattu selostuksessa, suunnitelmaa on tarkennettu ja viitesuunnitelma-aineistoja täydennetty, uudisrakennusten sopeutusta ympäristöön on tutkittu huolellisesti ja rakentamisen ilmettä ohjataan asemakaavassa lukuisilla yksityiskohtaisilla määräyksillä.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 10 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 13.4.–12.5.2022, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 3 muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat lasipintojen linnustovaikutuksiin, uudisrakennuksen mittakaavan ja ympäristöön soveltuvuuteen, vaikutusten huomioimiseen suunnittelussa, asuntojen hallintamuotoon sekä liikennejärjestelyihin.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- säteilyturvakeskus
- kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. ympäristöhäiriöiltä suojautumiseen ja niitä koskeviin selvityksiin sekä muuntamotilan tarpeeseen. Kaupunginmuseo puolsi Arabiankauppakeskuksen asemakaavan muutosehdotusta lukuun ottamatta asuinkerrostalojen korttelialueelle mahdollistettavan rakennuksen vesikaton ylintä korkeusasmaa ja suurinta sallittua kerroslukua, joita tulisi museon mielestä huomattavasti pienentää ja sopeuttaa Hämeentien varren kulttuuriympäristöön ja kaupunkikuvaan. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) ilmoitti ettei sillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Esityslistaa, vuorovaikutusraporttia ja kaavaselostusta sekä tehdyt muutokset -liitettä on täydennetty 5.12.2022 kaupunginmuseon lausunnoilla 13.11.2020 ja 22.5.2022. Ne on huomioitu valmistelussa ja ovat

09.01.2023

Asia/7

näkyneet asian päätöshistoriassa jo lautakuntavaiheessa, mutta ovat tuossa vaiheessa jääneet kirjaamatta ao. asiakirjoihin.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun tarkemmat vaikutukset ja perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12757 kartta, päivätty 23.8.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12757 selostus, päivätty 23.8.2022, päivitetty 5.12.2022
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 13.4.2022, täydennetty 23.8.2022 ja 5.12.2022
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset 23.8.2022 ja 5.12.2022
- 4 Kaavamuutoshakemus 4.12.2019, Kiinteistö Oy Helsingin Hämeentie 109-111
- 5 Maankäyttösojimus Hämeentie 109-111 ak 12757

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä
Kaavamuutoksen hakija

Kymp/Talouden tuki

Otteen liitteet

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Säteilyturvakeskus
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 23.08.2022 § 423

HEL 2019-012833 T 10 03 03

Hankenumero 0944_22

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 23.8.2022 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12757 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 23. kaupunginosan (Toukola, Arabianranta) korttelin 23677 tonttia 9 sekä kaualuetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - o Kiinteistö Oy Helsingin Hämeentie 109–111: 8 000 euroa

Käsittely

23.08.2022 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Otto Meri (hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohta)

Asian aikana kuultavina olivat tiimipäällikkö Kaisa Jama ja liikenneinsinööri Riikka Österlund. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980
kaisa.jama(a)hel.fi
Riikka Österlund, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312
riikka.osterlund(a)hel.fi
Tiina Lepistö, projektipäällikkö, puhelin: 310 78380
tiina.lepisto(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 02.03.2022 § 20

HEL 2019-012833 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12757 pohjakartan kaupunginosassa 23 Toukola. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12757
Kaupunginosa: 23 Toukola

09.01.2023

Asia/7

Kartoituksen työnumero: 39/2021
Pohjakartta valmistunut: 15.11.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

09.01.2023

Asia/8

§ 8

V 1.2.2023, Haagan Lassilan Hopeatien ympäristön asemakaavan muutos (nro 12725)

HEL 2020-012681 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12725 kartta, päivätty 7.6.2022, muutettu 8.11.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12725 selostus, päivätty 7.6.2022, muutettu 8.11.2022, päivitetty Kylk:n 8.11.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.6.2022, täydennetty 8.11.2022
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutus
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7231)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 29. kaupunginosan (Haaga, Lassila) kortteleiden 29175–29177 ja 29187 sekä puisto- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 7.6.2022 päivätyn ja 8.11.2022 muutetun piirustuksen nro 12725 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Lassilassa Kehäradan itäpuolella sijaitsevia Hopeatien itäpäähän ja Schildtinpolun kortteleita. Kaavaratkaisu mahdollistaa sen, että alueelle voidaan rakentaa ikäihmisten palveluasumista ja avopalveluja tarjoava seniorikeskus. Lisäksi kaava mahdollistaa uusien asuinkerrostalojen rakentamisen huonokuntoisten vanhainkoti- ja asuinrakennusten tilalle.

Tavoitteena on, että Hopeatien ympäristö kehittyy monipuolisena ikäihmisten asumisen ja palvelujen keskittymänä. Alueen sijaitessa alle 300 metrin etäisyydellä Pohjois-Haagan asemasta on muunkin maankäytön tehostaminen uuden kerrostalorakentamisen muodossa perusteltua.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, miten alueelle voidaan toteuttaa tavoitteen mukaiset nykyaikaiset ja toimivat tilat niin, että uudet tilat korvaisivat mm. kolme nykyistä huonokuntoista palveluyksikköä. Niiden palvelutuotannosta vastaa nykyisin Helsingin Seniorisäätiö. Uusi seniorikeskus tulee toiminnallisesti liittymään nykyiseen Hopeatien palvelutaloon (Hopeatie 14). Seniorikeskuksen tavarahuolto edellyttää maanalaisia ratkaisuja. Purettavien rakennusten paikalle, miellyttävälle viheralueeseen rajautuville rakennuspaikoille (Schildtinpolku 6, Äyripolku 1, Hopeatie 9–11), on suunniteltu uusia asuinkerrostaloja.

Alueen yhteenlaskettu kerrosala on 62 000 k-m². Kerrosala lisääntyy 27 550 k-m²:llä verrattuna alueen voimassa oleviin asemakaavoihin. Seniorikeskuksen uudisrakennuksen ja Hopeatien palvelutalon muodostamalle kokonaisuudelle varataan 32 000 k-m² kerrosalaa. Kaavaratkaisu mahdollistaa 22 900 k-m² uutta asuinkerrostalorakentamista. Kerrostaloasukkaiden määrä kasvaa n. 200 asukkaalla ja palvelu- ja erityisasumisen asukaspaikat lisääntyvät noin 200 paikalla nykytilanteeseen verrattuna. Palvelu- ja erityisasumiseen liittyviä työpaikkoja arvioidaan olevan n. 600. Kaavaratkaisun toteuttaminen edellyttää usean rakennuksen purkamista.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7231), jonka mukaan Hopeatien kääntöpaikka tulee toimimaan seniorikeskuksen saapumisaukiona eri liikennemuodoille. Hopeatien itäpäässä on esitetty kadun itäpuolisen, seniorikeskuksen sisäänkäynnille johtavan jalkakäytävän leventämistä nykyisestä, jonka avulla parannetaan esteetöntä jalankulkureittiä Pohjois-Haagan aseman ja seniorikeskuksen välillä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on pääosin asuntovaltaista aluetta (A2 ja A3). Kehäradan tuntumassa esiintyy yleiskaavamerkintä

kantakaupunki (C2). Yleiskaava osoittaa Kehäradan itäpuolella ohjeellisen sijainnin pyöräliikenteen nopealle runkoverkolle (baanalle) ja suunnittelualueen kaakkoisosassa viheryhteyden. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan suunnittelualueen halki kulkee nykyinen maanalainen tila tai tunneli joka tulee ottaa huomioon asemakaavoituksessa. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta mahdollistamalla toimivan, ajanmukaisen ja esteettömän seniorikeskuksen rakentamisen, sovittamalla yhteen kaupunkirakenteen tiivistämistä ja lähiluonnon arvoja sekä edistämällä asuntotuotantoa hyvien joukkoliikenneyhteyksien, erityisesti raideliikenteen äärellä AM-ohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Hopeatie alue on suunniteltu 1970-luvulla osana Martinlaakson radan, nykyisen Kehäradan varren uudisalueita. Hopeatie ja Schildtinpolku vievät lännessä kohti junarataa ja Pohjois-Haagan asemaa. Kortteleita ympäröivät metsäiset, kumpuilevat viheralueet, joilla on säilynyt useita 1. maailmansodan aikaisia linnoitekohteita. Alueen eteläosan betoni-pintaiset, 3–4-kerroksiset asuinkerrostalot (Äyripolku 1, Hopeatie 9–11 ja Hopeatie 20) ja 6-kerroksiset asuntolatyypiset kerrostalot (Hopeatie 16–18) ovat valmistuneet 1970-luvun lopussa. Mariankodin tiiliverhottu 3-kerroksinen vanhainkotirakennus (Schildtinpolku 6) pienimittakaavaisine pihatiloineen on valmistunut 1980-luvun alussa. Mariankoti kytkeytyy sisäyhteydellä viereiseen 1990-luvulla rakennettuun 3-kerroksiseen monimuotoiseen rakennukseen (Kuparitie 7), jossa toimii saattohoidon ja vanhusten asumisen yksiköitä. Kuparitie 5 on valmistunut 1990-luvulla ja sen asunnot on kohdennettu ikäihmisille. Alueen uusin rakennus on vuonna 2007 valmistunut Hopeatien palvelutalo (Hopeatie 14). 1990- ja 2000-luvulla rakennettujen kiinteistöjen autopaikat sijoittuvat osittain rakennusten kellareihin ja osittain maantasoon.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1975–2001.

Helsingin kaupunki omistaa pääosan suunnittelualueesta. Kiinteistöt Hopeatie 7 ja 9–11 ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty sosiaali- ja terveystoimialan esittämien palvelutilatarpeiden pohjalta ja Heka Oy:n hakemuksesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

katualueet

0,6–0,8 milj. euroa

09.01.2023

Asia/8

kunnallistekniikka	0,35 milj. euroa
rakennusten purku	3–5 milj. euroa
yhteensä	4–6 milj. euroa

Lisäksi asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

pysäköintilaitos	1,9 milj. euroa
ajoramppi ja huoltopiha	2,0 milj. euroa
seniorikeskus	n. 116,0...130,0 milj. euroa

Hopeatien katualueen kustannusarvioon vaikuttaa huomattavasti kääntöpaikan pintamateriaali. Kustannusarvio on laskettu sekä betonikiviettä luonnonkivivaihtoehdoilla.

Rakennusten purkukustannuksiin vaikuttaa merkittävästi jatkossa määritettävä purku- ja kierrätystapa. Pysäköintilaitoksen sekä ajorampin ja huoltopihan kustannukset ja kustannusten kohdentuminen täsmentyvät jatkosuunnittelussa. Seniorikeskuksen kustannustarkastelut laaditaan hankkeen edetessä.

Asemakaavan muutos nostaa tonttien arvoa. Kaupungille kohdistuu maankäyttötuloja rakennusoikeuden myymisestä tai vuokraamisesta. Kiinteistön 29176/3 maanomistajalle ei kaavaratkaisun johdosta koidu merkittävää hyötyä, joten kaupunginhallituksen 26.4.2021 § 310 tekemän päätöksen mukaiselle maankäyttösopimusmenettelylle ei sen osalta ole tarvetta.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 14.7.–23.8.2022.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 1 muistutus.

Muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat lasirakentamisen turvallisuuteen linnuille ja sen ohjaamiseen asemakaavalla.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
- sosiaali- ja terveystoimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat puistoalueelle rakentamiseen, kaupunkiluonnon säilymiseen, muinaisjäännösten turvaamiseen, alueen vesihuoltolinjojen uudelleen rakentamiseen ja sen kustannuksiin sekä alueen turvallisuuteen kemikaaliturvallisuuslain näkökulmasta.

Lisäksi Museovirasto ilmoitti, että Museoviraston ja alueellisen vastuumuseon välisen työnjaon mukaisesti Helsingin kaupunginmuseo vastaa lausunnon antamisesta.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla.

Tarkemmat perustelut

Esittelijä toteaa, että lautakunta on perustellut kaavaratkaisua paitsi tarpeellisen seniorikeskuksen rakentamisella, myös sillä, että kaava mahdollistaa asuinrakentamista "huonokuntoisten vanhainkodin ja asuinrakennusten tilalle." Täydennyksenä tähän voidaan kuitenkin todeta, että nykyisin Kojamo Oyj:n omistuksessa olevat Hopeatie 9-11 asuinrakennukset on 2000-luvulla tehdyn julkisivusaneerauksen yhteydessä mm. varustettu hisseillä. Niiden purkamiseen ei ole niinkään päädytty niiden teknisen käyttöiän päättymisen vuoksi vaan siksi, että seniorikeskuksen rakennusaikaisen asumishäiriön ja seniorikeskuksen tontin ja katualueiden laajentuessa myös tämän tontin puolelle, omistaja pitää tarkoituksenmukaisempaan korvata ne tehokkaammalla uudisrakentamisella, joka olisi samanaikaista seniorikeskuksen rakentamisen kanssa. Tällöin myös uusien "asuintalojen ja seniorikeskuksen jul-

09.01.2023

Asia/8

kisivujen välinen etäisyys tulee väljemmäksi ja pysäköinnille jää tarkoituksenmukaisesti tilaa". Mariankoti -niminen vanhainkoti puolestaan on rakennettu 1980-luvun alussa mutta sen korjaamista seniorikeskuksen tilaohjelman tekniset ja toiminnalliset tavoitteet täyttäväksi ei ole pidetty mahdollisena. Kaavaselostuksessa todetaan, että tilanteessa, jossa kaavaratkaisu edellyttää useiden rakennusten purkamista, purkamisen ilmastovaikutusta pyritään hillitsemään määräyksellä purkumateriaalien kestävästä käsittelystä.

Kaavaratkaisun tarkemmat vaikutukset ja perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12725 kartta, päivätty 7.6.2022, muutettu 8.11.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12725 selostus, päivätty 7.6.2022, muutettu 8.11.2022, päivitetty Kylk:n 8.11.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.6.2022, täydennetty 8.11.2022
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutus
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7231)

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Hakemus 18.11.2020

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin kaupungin
asunnot Oy
Helsingin seudun lii-

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

09.01.2023

Asia/8

kenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Sosiaali- ja terveystoimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 08.11.2022 § 623

HEL 2020-012681 T 10 03 03

Hankennumero 0740_65, 3355

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 7.6.2022 päivätyn ja 8.11.2022 muutetun asemakaavan muutosehdotuksen nro 12725 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 29. kaupunginosan (Haaga, Lassila) kortteleita 29175–29177 ja 29187 sekä puisto- ja katualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat

09.01.2023

Asia/8

luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksen-
teko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

08.11.2022 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Kari Pudas (hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohta)

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Tuomas Eskola. Asian-
tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

14.06.2022 Ehdotuksen mukaan

07.06.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuomas Eskola, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37285
tuomas.eskola(a)hel.fi

Eeva Väistö, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37353
eeva.vaisto(a)hel.fi

Jarkko Nyman, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimit-
tauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 10.02.2022 § 9

HEL 2020-012681 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12725 pohjakartan
kaupunginosassa 29 Haaga. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja raken-
nuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittaus-
palvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.01.2023

Asia/8

Asemakaavan numero: 12725
Kaupunginosa: 29 Haaga
Kartoituksen työnumero: 38/2021
Pohjakartta valmistunut: 14.10.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n
asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden
asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön
16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten
valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -
palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

09.01.2023

Asia/9

§ 9

V 18.1.2023, Etu-Töölön lukion hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen

HEL 2019-005319 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Etu-Töölön lukion perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen 2 885 000 eurolla. Hankkeen arvonlisäveroton kokonaishinta korotuksen jälkeen 20 931 581 euroa toukokuun 2020 kustannustasossa.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Kustannusarvio UKA 29.11.2021 Etu-Töölön lukio, perusparannus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Perusparannuksen hankesuunnitelma

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.9.2019 § 244 Etu-Töölön lukion perusparannuksen 13.6.2019 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 741 brm² ja rakentamisen arvonlisäveroton enimmäishinta oli 17 500 000 euroa maaliskuun 2019 kustannustasossa.

Perusparannuksen lähtökohtana on ollut kaikkien tilojen saneeraustöiden lisäksi sisäilman laadun parantaminen sekä talotekniikan nykyaikaistaminen ja energiatehokkuuden parantaminen. Rakennuksen terveellisyyttä ja turvallisuutta on parannettu. Tiloja on ajanmukaistettu oppimisen vaatimusten mukaisesti.

09.01.2023

Asia/9

Hankkeen rakentamistyöt käynnistettiin tammikuussa 2020 purkutöillä. Pääurakoitsija aloitti saneeraustyöt syksyllä 2020. Rakentamisen aikana jouduttiin toteuttamaan suunnitelman mukaisten töiden lisäksi muutostöitä, joita ei voitu suunnitteluajana tutkia ja määrittellä. Muutostöiden määrä lisääntyi merkittävästi lähes kaksi vuotta kestäneen työn aikana. Hanke valmistui vuoden 2021 lopussa.

Kustannusmuutokset ja niiden syyt

Hankkeen enimmäishinnan määrittelyssä oli varauduttu tavanomaisiin peruskorjaushankkeessa esiintyviin lisä- ja muutostöihin. Etu-Töölön lukio on kaupunkikuvallisesti merkittävä ja rakenteiltaan vaativa rakennus. Lisä- ja muutostyövaraus perustui hankesuunnitteluvaiheessa tehtyihin tutkimuksiin ja selvityksiin sekä niiden pohjalta tarjouspyyntöasiakirjoissa esitettyihin suunnitteluratkaisuihin. Peruskorjauksen aikana ilmeni lisä- ja muutostyötarpeita, joita lisä- ja muutostyövaraus ei kattanut.

Rakennuksen purkutyöt toteutettiin rakentamispalvelu Staran toimesta erillisenä urakkana. Purkutöiden yhteydessä löytyi erilaisia haitta-aineita huomattavasti enemmän kuin mihin oli varauduttu. Tämän vuoksi jouduttiin tekemään huomattavasti enemmän purku- ja puhdistustoimia. Purkutöiden kustannuslilytys oli noin 1 500 000 euroa.

Purkutöiden yhteydessä ilmeni, että rakennus on rakennettu lähelle kalliota siten, että riskinä on pintavesien pääsy rakenteisiin. Lisäksi piha-alueella oli suuri määrä vanhaa rakennusjätettä, joka jouduttiin kuljettamaan pois ja korvaamaan uudella maa-aineksella. Epäpuhtaan maa-aineksen poiston, ylimääräisten maa-aineksen kuljetusten sekä ylimääräisten louhintojen kustannukset olivat yhteensä noin 450 000 euroa.

Rakennuksen vesikaton uusimista ei ollut alkuperäisissä suunnitelmissa. Purkutöiden yhteydessä ilmeni, että vesikatto oli lähes teknisen käyttöikänsä päässä, eikä katon uusimista ollut kokonaisuuden kannalta järkevää lykätä tuleville vuosille. Vesikaton uusimisesta aiheutunut lisäkustannus oli noin 650 000 euroa.

Rakennukseen päätettiin urakan aikana toteuttaa myös kaupungin HNH-tavoitteiden mukaisesti lämmitysjärjestelmien ns. hybridimalli, missä rakennus lämmitetään osin maalämmöllä ja osin kaukolämmöllä. Maalämmön toteutuksesta aiheutuneet lisäkustannukset olivat noin 250 000 euroa.

Hankkeen edetessä jouduttiin toteuttamaan poikkeuksellisen paljon pienehköjä lisä- ja muutostöitä (yhteensä noin 150 kpl).

Lisä- ja muutostöiden käsittelyssä on noudatettu urakkasopimuksen mukaisesti ns. omakustannuseriaa. Omakustannuseriaa urakoitsija sitoutuu avoimuuteen ja todentaa tehdyn työnsä materiaali- ja tuntilistoin. Etu-Töölön lukion perusparannuksessa, urakoitsija on antanut lisä- ja muutostyötarpeen ilmetessä arvioon perustuvia ennakkohintoja. Tässä hankkeessa annetut ennakkohinnat ovat ylittyneet merkittävästi. Lisä- ja muutostöitä on jouduttu aloittamaan ilman kiinteähintaisen osurakkatarjouksen antamiseen tarvittavia lopullisia toteutus-suunnitelmia sekä lopullista tietoa em. omakustanteisen työn arvosta.

Saadut opit

Hankkeesta ja muista vastaavista perusparannushankkeista saatujen kokemusten perusteella kustannus- ja tilanneseurannan ajantasaisuutta ja menettelyitä tullaan kehittämään. Lisäksi selvitetään mahdollisuutta rakennuttajakonsulttien ja suunnittelijaryhmien valinnoissa painottaa ennakoivan kustannuseurannan osaamista. Lisä- ja muutostöiden omakustannuseriaa toteuttamisessa ilmenneet ongelmat osoittavat, että myös urakkamuotoja tulee kehittää paremmin perusparannus- ja korjaushankkeisiin sopiviksi.

Hankkeen kustannukset

Kaupunginvaltuuston syyskuussa 2019 hyväksymä arvonlisäveroton enimmäishinta oli maaliskuun 2019 kustannustasossa 17 500 000 euroa. Urakoiden tilausajankohtana, toukokuun 2020 kustannustasossa, hankkeen hyväksytty indeksikorjattu arvonlisäveroton enimmäishinta oli 18 046 581 euroa.

Hankkeen korotettu urakkavaiheen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 20 931 581 euroa. Kustannustasona on käytetty indeksiä toukokuun 2020. Kustannukset ovat arvonlisäverottomana 3 373 euroa/brm², mikä vastaa hintatasoltaan samankaltaisten toteutettujen koulurakennusten perusparannusten keskineliöhintaa.

Korjatuilla kustannuksilla tilojen tulevaisuudelle vuokraksi arvioidaan 32,67 euroa/htm², josta pääomavuokra on 28,63 euroa/htm² ja ylläpitovuokra 3,54 euroa/htm², yhteensä 156 097 euroa/kk ja 1 873 167 euroa/v. Vuokra-arvio on laskettu hankkeen korjatun enimmäishinnan perusteella 30 vuoden poistoajalla ja 3 % tuotto-odotuksella.

Rahoitus

Hankkeen enimmäishinnan korotus rahoitetaan Lpk Kalevan uudisrakennushankkeelle osoitetusta käyttämättä jäävästä määrärahasta. Lpk Kalevan korvaava uudisrakennushanke keskeytyi, koska urakkavaiheen kustannusarvio on ylittänyt talousarvion noudattamisohjeissa

mainitun 4 000 euroa/m² tavoitteen. Lpk Kalevan korvaavan uudisrakennushankkeelle kaupungin talousarviossa vuodelle 2022 on varattu 1,6 miljoonaa euroa määräraha.

Vuoden 2022 alusta sisäisen vuokramalliuudistuksen vuoksi peruskorjauksia ja kunnossapitokorjauksia ei toteuteta investointimäärärahoilla, vaan ne on siirretty osaksi käyttötalouden korjauksen ja kunnossapidon budjettia. Hesperian sairaalan pääoven edustan salaoja- ja alapohjan tuuletushankkeelle on varattu 700 000 euron määräraha vuodelle 2022. Haartmanin sairaalan jäädytyksen peruskorjaushankkeelle on varattu 600 000 euron määräraha vuodelle 2022. Edellä mainitut kohdentamattomat korjaushankkeet siirtyvät käyttötaloudesta rahoitettavaksi ja käyttämättä jäävä määräraha siirtyy Etu-Töölön lukion perusparannushankkeen käytettäväksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi 3.5.2022 § 101 puoltavan lausunnon Etu-Töölön lukion perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta huomauttaa lausunnossaan, että kaupunkiympäristön toimialan on huomioitava enimmäishinnan korotus ja siitä aiheutuva vuosittainen lisävuokra (noin 193 222 euroa) kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuokra-arviossa siten, että vuokrankorotus voidaan huomioida toimialan budjetissa jo vuodelle 2023.

Lautakunta muistuttaa myös, että tilahankeen vuokravaikutukset (noin 1 873 167 euroa) tulee huomioida toimialan talousarviossa. Lisäksi lautakunta korostaa, että hankkeiden kustannusarvion laadintaan ja kustannusten seurantaan tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Kustannusarvio UKA 29.11.2021 Etu-Töölön lukio, perusparannus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Tilat -palvelu

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 03.05.2022 § 101

HEL 2019-005319 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi puoltavan lausunnon Etu-Töölön lukion perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisesta 2 885 000 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä arvonlisäverottomana 20 931 581 euroa toukokuun 2020 kustannustasossa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta huomauttaa, että kaupunkiympäristön toimialan on huomioitava nyt esitettävä enimmäishinnan korotus ja siitä aiheutuva vuosittainen lisävuokra (noin 193 222 euroa) kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuokra-arviossa siten, että vuokrankorotus voidaan huomioida toimialan budjetissa jo vuodelle 2023.

Lautakunta muistuttaa myös, että tilahankkeen vuokravaikutukset (noin 1 873 167 euroa) tulee huomioida toimialan talousarviossa. Lisäksi lautakunta korostaa, että hankkeiden kustannusarvion laadintaan ja kustannusten seurantaan tulee kiinnittää erityistä huomiota.

18.06.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Paula Heikkinen, projektiarkkitehti, puhelin: 31022374
paula.heikkinen(a)hel.fi

09.01.2023

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 07.04.2022
§ 29

HEL 2019-005319 T 10 06 00

Arkadiankatu 26 00100 Helsinki

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Etu-Töölön lukion perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamista 2 885 000 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä arvonlisäverottomana 20 931 581 euroa toukokuun 2020 kustannustasossa.

Päätös tehtiin ehdolla, että kasvatuksen- ja koulutuksen toimiala hyväksyy enimmäishinnan korottamisen.

Käsittely

07.04.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli tiimipäällikkö Kalevi Hinkkanen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

13.06.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Lisätiedot

Jari Miettinen, projektinjohtaja, puhelin: 310 36973
jari.miettinen(a)hel.fi
Kalevi Hinkkanen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 43867
kalevi.hinkkanen(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 11.09.2019 § 244

HEL 2019-005319 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Etu-Töölön lukion perusparannuksen 13.6.2019 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 741 brm² ja rakentamisen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 500 000 euroa maaliskuun 2019 kustannustasossa.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.01.2023

Asia/9

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 26.08.2019 § 528

HEL 2019-005319 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Etu-Töölön lukion perusrannuksen 13.6.2019 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 741 brm² ja rakentamisen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 500 000 euroa maaliskuun 2019 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

09.01.2023

Asia/10

§ 10

V 18.1.2023, Kallion lukion perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen

HEL 2022-012211 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Kallion lukion perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen 4 000 000 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen korotettu enimmäishinta on 21 129 000 euroa arvonlisäverottomana joulukuun 2019 kustannustasossa.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Kustannusarvio UKA 10.10.2022 Kallion lukion perusparannus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksytty hankesuunnitelma

Kaupunginvaltuusto on 13.6.2018 § 12 hyväksynyt Kallion lukion perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnaksi 12 270 000 syyskuun 2017 kustannustasossa.

Kallion lukion perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishintaa korotettiin kaupunginvaltuustossa 3.11.2021 § 330 siten, että rakennuskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 129 000 euroa joulukuun 2019 kustannustasossa.

Kustannusmuutokset ja niiden syyt

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kallion lukion perusparannusurakan alussa vuoden 2020 kesällä ja syksyllä purkutöiden edetessä sovittiin suurista lisätyökokonaisuuksista, jotka katsottiin tarkoituksenmukaiseksi lisätä työkokonaisuuteen, jotta perusparannuksen elinkaari olisi kokonaisuudessaan riittävä.

Suuret lisätyöt sovittiin tehtäväksi ns. omakustannusperiaatteella, koska töiden sisältöä ja laajuutta ei ollut mahdollista suunnitella etukäteen niin tarkasti, että urakoitsija olisi voinut antaa sitovan kiinteähintaisen lisä- ja muutostyötarjouksen kustakin osatyöstä. Riittävän tarkkojen suunnitelmien laatiminen olisi edellyttänyt suuria tutkimusluonteisia purkutöitä. Tämä ei ollut mahdollista sovittu väistöaikataulun puitteissa.

Omakustannusmenettelyn mukaisesti pääurakoitsijalta saatiin em. lisä- ja muutostyökokonaisuuksille arviohinnat, joiden perusteella työt ja hankkeen enimmäishinnan korotusprosessi käynnistettiin.

Kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu laati vuoden 2021 keväällä laskelman, jonka mukaan silloin tiedossa olleisiin lisä- ja muutostyökustannuksiin perustuva hankkeen enimmäishinnan korotustarve indeksikorjaamattomana oli 3 900 000 euroa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi enimmäishinnan korottamisen laskelmaan perustuen 3.11.2021 § 330. Hyväksytty enimmäishinnan korotus perustui lopputulosennusteeseen, koska osa omakustanteisista lisä- ja muutostöistä oli korotusprosessin aikana vielä käynnissä eikä taloudellista loppuselvitystä toteutuneiden lopullisten kustannusten selvittämiseksi vielä voitu tehdä.

Loppuvuoden 2021 aikana havaittiin, että keväällä tehdyt kustannusva-
raukset vielä keskeneräisten lisä- ja muutostöiden osalta eivät tule riittämään. Lisäksi suurten lisä- ja muutostöiden keskeneräisyys johti perusparannushankkeen urakka-ajan pidentymiseen viidellä kuukaudella. Aikataulun pidentymisen kustannusvaikutus on huomattava.

Perusparannusurakka valmistui helmikuussa 2022. Lisä- ja muutostöitä seurasi käytössä olevilla järjestelmillä koko hankkeen ajan rakennuttajan normaalin prosessin mukaisesti projektihenkilöstö eli projektitalous, valvoja, rakennuttajakonsultti sekä projektinjohtaja.

Omakustannusmenettelyn mukaisesti pääurakoitsijan esittämät lisä- ja muutostöiden lopulliset kustannukset olivat tiedossa vasta, kun työt oli vastaanotettu ja hyväksytty, joten Kallion lukion perusparannuksen lopulliset kustannukset olivat tiedossa vasta vuoden 2022 alussa.

Taloudellinen loppuselvitys

Koska lopulliset kustannukset olivat korkeammat kuin vastaavissa vaativissa perusparannusurakoissa, tilat-palvelu selvitti kustannusnousun

syitä hankkeessa toimineiden rakennuttajakonsultin, valvojan, projektitalouden ja projektinjohtajan kanssa. Lisäksi tilat-palvelu teetti puolueettomalla asiantuntijalla osasta lisä- ja muutostöitä vertailevat kustannusarviot. Koska pääurakoitsijan laskutus lisä- ja muutostöistä poikkesi vertailevista kustannusarvioista, tilat-palvelu pyrki kevään 2022 aikana kohtuullistamaan kustannuksia neuvottelemalla pääurakoitsijan kanssa. Lisä- ja muutostöiden todellisten kustannusten erottaminen jälkikäteen hankkeen kokonaiskustannuksista luotettavalla tavalla ja riidattomasti on kuitenkin osoittautunut hyvin vaikeaksi.

Tilat-palvelu ja pääurakoitsija eivät päässeet kesällä 2022 pidetyssä Kallion lukion perusparannushankkeen taloudellisessa loppuselvitystilaisuudessa yhteisymmärrykseen lopullisista lisä- ja muutostyökustannuksista, joten loppuselvitystilaisuus päätettiin riitaisena. Taloudellisessa loppuselvityksessä pääurakoitsijan esittämät vaateet olivat yhteensä noin 4 100 000 euroa arvonlisäverottomana. Tilat-palvelu on kesän 2022 jälkeen neuvotellut aktiivisesti pääurakoitsijan kanssa riidanalaisesta osuudesta ja sopinut alustavasti osuuden kohtuullistamisesta noin 800 000 eurolla. Kohtuullistamisen jälkeen pääurakoitsijan vaade on enintään 3 240 000 euroa.

Kehittämistoimenpiteet jatkossa

Rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuudessa tehtiin vuoden 2021 alussa organisaatiomuutos yhdistämällä tilahankeprosessin valmistelu-, toteutus- ja ylläpitovaiheen operatiivisia toimintoja samaan palveluun muodostamalla tilat-palvelu. Kallion perusparannushankkeen taloudellisessa loppuselvityksessä ilmenneet lisä- ja muutostöiden kustannusseurannan ongelmat osoittavat, että kustannusseurannan tehtäviä ja vastuita tulee kehittää niin rakennuttajakonsultin ja valvonnan toimeksiannon määrittelyssä kuin kaupungin projektitalouden ja -johtamisen menettelyissä sekä tietojärjestelmien osalta. Erityisesti omakustannusmenettelyn ja siihen liittyen myös hyvitysmenettelyiden soveltamista lisä- ja muutostöissä sekä työmaakäytännöissä tulee kehittää.

Järjestelmien kehittämiseksi tilat-palvelu on kilpailuttanut syksyllä 2022 kiinteistö- ja projektinhallintajärjestelmät, joiden osana myös kustannusseurannan järjestelmä uudistuu. Uusien järjestelmien käyttöönotto alkaa vuoden 2023 alussa ja järjestelmiä kehitetään vuoden 2023 aikana.

Lisäksi on havaittu tarve kehittää perusparannushankkeiden tarjouspyyntövaiheen menettelyjä ja malliasiakirjoja. Menettelyä on jo kehitetty Tehtaanpuiston ala-asteen ja Taivallahden peruskoulun perusparannuksissa, joissa lisä- ja muutostyötyöriskiä on pienennetty aikataulut-

tamalla toteutus siten, että ennen varsinainen urakan kilpailuttamista suoritetaan purku-urakka omana urakkanaan. Näin saadaan piilossa olevien rakenteiden aiheuttamat riskit minimoitua. Menettelyä ei kuitenkaan voitu soveltaa Kallion lukion perusparannuksessa. Edellytys tälle on, että väistötilat mahdollistavat pidemmät aikataulut.

Hanke- ja urakkamuotoja kehitetään edelleen paremmin perusparannus- ja korjaushankkeisiin sopiviksi. Lisä- ja muutostöiden hallinnan ongelmat osoittavat, että riskien siirtäminen pääsääntöisesti omakustannusperiaatteella tilaajalle ei ole aina kokonaistaloudellisin ratkaisu.

Hankkeen kustannukset

Hankkeen hyväksytty arvonlisäveroton enimmäishinta urakoiden tilausajankohtana oli 12 270 000 euroa syyskuun 2017 kustannustasossa (THI 100,8) ja enimmäislaajuus 4 378 brm².

Hankkeen toisen enimmäishinnan korotuksen jälkeen uusi urakkavaiheen enimmäishinta on enimmillään 21 129 000 euroa arvonlisäverottomana joulukuun 2019 kustannustasossa.

Rahoitus

Hankkeelle ei ole varattu talonrakennushankkeiden rakentamishjelmasssa 2023 - 2032 vuodelle 2023 määrärahaa. Enimmäishinnan korotuksen vuoksi vuoden 2023 määrärahan tarve kasvaa n. 4 milj. eurolla. Enimmäishinnan korotus rahoitetaan talonrakennushankkeiden rakentamishjelman puitteissa kohdentamattomille korjaushankkeille ja väistötiloille varatusta määrärahasta.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Kustannusarvio UKA 10.10.2022 Kallion lukion perusparannus

Oheismateriaali

09.01.2023

Asia/10

1 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 03.11.2022
§ 114

HEL 2022-012211 T 10 06 00

Eesitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Kallion lukion perusparannuksen hanke-suunnitelman enimmäishinnan korottamista 4 000 000 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen korotettu enimmäishinta on 21 129 000 euroa arvonlisäverottomana joulukuun 2019 kustannustasossa.

Käsittely

03.11.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli tiimipäällikkö Kalevi Hinkkanen ja yksikön päällikkö Jarmo Raveala. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Marko Kumpulainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 40311
marko.kumpulainen(a)hel.fi
Kalevi Hinkkanen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 43867
kalevi.hinkkanen(a)hel.fi

§ 11

Määrärahan myöntäminen kaupunginhallituksen käyttövaroista palkanmaksu-uudistuksesta johtuvien korjaustoimenpiteiden suorittamiseksi

HEL 2022-014480 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää vuoden 2023 talousarvion kohdasta 13001 Kaupunginhallituksen käyttövarat, 6 000 000 euroa palkanmaksu-uudistuksesta johtuvien korjaustoimenpiteiden suorittamiseen kaupunginkanslian käytettäväksi (projektinumero 104020108702).

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kansliapäällikköä hyväksymään määrärahaa koskevan käyttösuunnitelman.

Lisäksi kaupunginhallitus alleviivaa, että palkanmaksun normalisoimiseksi on tehtävä kaikki tarvittavat toimet. Kaupunginhallitus toistaa 28.11. tekemänsä päätöksen, jossa se kehotti kaupunginkansliaa, taloushallintopalveluliikelaitosta sekä kaupungin muita toimialoja, virastoja ja liikelaitoksia jatkamaan ja toteuttamaan esittelijän perusteluissa mainittuja toimenpiteitä palkanlaskennan virheiden korjaamiseksi ja järjestelmän toiminnan vakauttamiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa myös 5.12.2022 kokouksessa toteamaansa siitä, että vakauttamishanketta on vietävä mahdollisimman nopealla aikataululla eteenpäin. Jos palkanlaskennan ongelmat pitkittyvät edelleen, on vuoden 2023 aikana selvitettävä uusia tapoja hyvittää tilannetta työntekijöille.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli johtaja Kirsti Laine-Hendolin. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Lisätään päätökseen:

Lisäksi kaupunginhallitus alleviivaa, että palkanmaksun normalisoimiseksi on tehtävä kaikki tarvittavat toimet. Kaupunginhallitus toistaa 28.11. tekemänsä päätöksen, jossa se kehotti kaupunginkansliaa, taloushallintopalveluliikelaitosta sekä kaupungin muita toimialoja, virastoja ja liikelaitoksia jatkamaan ja toteuttamaan esittelijän perusteluissa mainittuja toimenpiteitä palkanlaskennan virheiden korjaamiseksi ja järjestelmän toiminnan vakauttamiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa myös 5.12.2022 kokouksessa toteamaansa siitä, että vakauttamishanketta on vietävä mahdollisimman nopealla aikataululla eteenpäin. Jos palkanlaskennan ongelmat pitkittyvät edelleen, on vuoden 2023 aikana selvitettävä uusia tapoja hyvittää tilannetta työntekijöille.

Kannattaja: Minja Koskela

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, johtaja, palkanlaskennan vakauttamishanke, puhelin: 310 87751

kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää vuoden 2023 talousarvion kohdasta 13001 Kaupunginhallituksen käyttövarat, 6 000 000 euroa palkanmaksu-uudistuksesta johtuvien korjaustoimenpiteiden suorittamiseen kaupunginkanslian käytettäväksi (projektinumero 104020108702).

Samalla kaupunginhallitus päättää kehottaa kansliapäällikköä hyväksymään määrärahaa koskevan käyttösuunnitelman.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunki otti käyttöön uuden palkanmaksujärjestelmän huhtikuussa 2022. Päätös uuden järjestelmän hankinnasta tehtiin marraskuussa 2020. Uuden järjestelmän käyttöönottoa valmisteltiin tammi-kuusta 2021 alkaen. Uuden järjestelmän tarve perustui siihen, että Helsingin kaupungilla aiemmin käytössä ollut HR-järjestelmä oli elinkaarensa päässä ja järjestelmätoimittaja oli ajamassa järjestelmää alas. Vanhaa järjestelmää yritettiin yhdessä järjestelmätoimittajan kanssa uudistaa, mutta projekti ei tuottanut toimivaa ratkaisua. Kaupunki tarvitsi uuden järjestelmän palkanmaksun turvaamiseksi.

Sarastia Oy:n tarjoamaan, Accountor HR Solutions Oy:n kehittämään ja omistamaan MepcoPro-ratkaisuun päädyttiin, sillä sen arvioitiin soveltuvan Helsingin kaupungin tarpeisiin. Vanhan järjestelmän uudista-

misyrytyksistä luovuttiin ja sopimus vanhan järjestelmän toimittajan kanssa purettiin sellaisella aikataululla, että sidosyksikköhankinta oli ainoa menettely, joka oli käytännössä mahdollinen. Tiedossa oli, että Sarastia Oy:n tarjoama Sarastia365HR oli luotu suomalaiselle kunta-sektorille ja että se kattaa kaikki kunta-alan työehtosopimukset. Myös Espoo oli päättänyt siirtyä saman järjestelmän käyttäjäksi.

Huhtikuussa 2022 toteutuneen käyttöönoton jälkeen ilmeni, että palkka-järjestelmän muutos ei onnistunut odotetusti ja palkanmaksussa alkoi esiintyä virheitä. Tilanne kriisiytyi kesäkuussa. Pääasiallisesti palkan-laskennan kriisiytymisen syyksi on tunnistettu, että muutoksen vaati-vuus ja muutoksen tueksi osoitettu lisähenkilöstömäärä aliarvioitiin. Palkkavirheiden syntyyn vaikutti myös haasteet tietojen siirtämisessä vanhasta järjestelmästä uuteen järjestelmään, uuden järjestelmän käy-tettävyyden, toiminnallisuudet ja suorituskyky sekä uuden järjestelmän edellyttämä iso toimintatapamuutos.

Helsingin kaupunki on organisoinut palkanlaskennan tilanteen hallintaa varten vakauttamishankkeen sekä hankkinut tuekseen konsulttipalve-lua. Palkanlaskennan vakauttamishankkeen johtajaksi nimettiin kesä-kuussa henkilöstöjohtaja. Hankkeelle nimettiin uusi kokopäiväinen joh-taja lokakuun 2022 alusta lukien.

Vakauttamishankkeen kaksi päätavoitetta ovat palkanmaksun oikeelli-suus ja palkanmaksua koskevien viranomaistietojen oikeellisuus. Pää-tavoitteiden toteuttamiseksi vakauttamishankkeessa on tunnistettu ja toteutettu korjaavia toimenpiteitä kolmella osa-alueella: uuden palkka-järjestelmän toimivuuteen liittyvä kehittäminen, Taloushallintopalvelulii-kelaitoksen palkanlaskennan toiminta- ja suorituskyvyn kehittäminen sekä työsuhteen elinkaaren prosesseja koskeva toimintatapamuutos, jota aikaisempaa digitaalisemmin toimiva järjestelmä työntekijöiltä ja esihenkilöiltä edellyttää.

Uusien palkkavirheiden vähentämiseksi on tehty virhelähdeanalyysiä sen ymmärtämiseksi, missä prosessin vaiheissa ja mistä syistä virheitä tyypillisimmin syntyy. Tällä tavoin vakauttamisessa kyetään kohdenta-maan vaikuttavia ratkaisuja korjaaviksi toimenpiteiksi. Virhelähdeana-lyysien perusteella virheiden syntymisen taustalla on useita syitä, joi-den ratkaisemiseksi myös tarvitaan useita toimenpiteitä. Hankkeen kolmelle osa-alueelle on organisoitu yli 20 projektia, joiden toteuttami-sella jo kertyneitä palkkavirheitä korjataan ja estetään uusien virheiden syntymistä.

Tilannetta on pyritty vakauttamaan palkkaamalla Taloushallintopalvelu-liikelaitos Talpan palkkahallintoon ja sen asiakaspalveluun lisähenkilös-töä. Tilanne palkkahallinnossa on kuitenkin yhä ruuhkautunut, eikä sitä

ole saatu vakautettua normaalitilannetta vastaavaksi. Jo syntyneiden palkkavirheiden korjauksia ei ole kyetty tekemään kaikilta osin kohtuullisessa ajassa. Kertyneiden virheiden korjaaminen on hidasta siinä tilanteessa, kun palkkavirhe on jo toteutunut. Virheen korjaaminen jälkikäteen ja tietojen oikeellisuuden varmistaminen vaatii usein palkkasihiteerin työn lisäksi kontaktointia esihenkilön kanssa sekä mahdollisesti myös järjestelmätoimittajan toimenpiteitä.

Järjestelmäkehityksen osa-alueella tehdään tiivistä yhteistyötä järjestelmätoimittajan kanssa, jotta uusi palkkajärjestelmä, sen toiminnallisuudet, lomakkeet ja suorituskyky vastaisivat paremmin Helsingin kaupungin tarpeita. Tässä haasteena ovat olleet järjestelmätoimittajan omat resurssihaasteet ja se, että Helsingin kaupunki ei ole vielä voinut hyväksyä käyttöönottoprojektia valmiiksi johtuen siitä, että tietyt toiminnot ovat toimittamatta.

Uuden palkkajärjestelmän mukainen palkkaproessi perustuu siihen, että palkkaan vaikuttavat tiedot syötetään järjestelmään siellä, missä tieto syntyy. Tämä on tarkoittanut mittavaa toimintatapamuutosta. Toimintatapamuutoksen tueksi valmistellaan uusia tukitoimenpiteitä ja lisäksi arvioidaan pidemmällä aikavälillä tarvittavia muutoksia sen suhteen, miten prosessien työvaiheiden työnjakoja tulee uudistaa.

Palkanmaksun tilanne on yhä haasteellinen, kun palkkaproessin palkanlaskentavaiheeseen etenee yhä uusia virheitä digitalisoidun palkkaproessin alkuvaiheilta, eli tietojen syöttämisen vaiheilta ja samaan aikaan palkkahallinnossa korjataan tähän mennessä kertyneitä palkka- ja muita virheitä. Kertyneen virhelähdetiedon ja vakauttamishankkeessa priorisoitujen projektien ja niiden sisällä toteutettavien toimenpiteiden avulla palkanlaskennan tilanne tulee vakautumaan, mutta toimenpiteiden vaikuttavuus ei valitettavasti ole välitön.

Määrärahasta n. 1,5 miljoonaa euroa osoitetaan henkilöstökustannuksiin toimintatapamuutoksen tukitoimenpiteisiin, n. 1 miljoonaa euroa palvelujen ostoihin, n. 2 miljoonaa euroa Taloushallintopalveluliikelaitoksen lisähenkilöstön palkkakustannuksiin ja n. 1 miljoonaa euroa viivästysmaksujen kattamiseen. Määrärahaan sisältyy myös varalle jäävä osa, jota ei käytetä, ellei se osoittaudu välttämättömäksi.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, johtaja, palkanlaskennan vakauttamishanke, puhelin: 310 87751

kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi

09.01.2023

Asia/11

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.12.2022 § 866

HEL 2022-014480 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.12.2022 Pöydälle

Asian aikana kuultavana oli palkanlaskennan vakauttamishankkeen johtaja Kirsti Laine-Hendolin. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus pani asian pöydälle yksimielisesti Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, johtaja, palkanlaskennan vakauttamishanke, puhelin: 310 87751

kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi

§ 12

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunnan varajäsenen valinta

HEL 2022-012767 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eroilmoitus 27.10.2022
- 2 Eroilmoitus, täydennys 17.11.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

- myöntää Kirsti Laine-Hendolinille eron rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunnan varajäsenen tehtävästä ja
- valitsee Mikko Kiesiläisen (kaupunginkanslia, strategiosaosto) varajäseneksi rakentamispalveluliikelaitoksen johtokuntaan kaupunginhallituksen toimikaudeksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus valitsi Kirsti Laine-Hendolinin 30.8.2021 § 590 varajäseneksi rakentamispalveluliikelaitoksen johtokuntaan kaupunginhallituksen toimikaudeksi. Kirsti Laine-Hendolin on 28.10.2022 (täydennys 17.11.2022) pyytänyt eroa työtehtävien muutoksen vuoksi.

Toimielimen jäseneksi esitetään osittain luottamushenkilöitä ja osittain kaupungin henkilöstöön kuuluvia henkilöiden aseman tai tehtävien perusteella.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Mikko Kiesiläinen on valmistunut kauppatieteiden maisteriksi London School of Economicsista ja hänellä on kymmenen vuoden työkokemus liiketoiminnan ja julkishallinnon kehittämistehtävistä. Mikko Kiesiläinen toimii Staran ja kaupungin toimialojen johdon yhteisen teknisen palvelustrategian ohjausryhmän puheenjohtajana.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Eroilmoitus 27.10.2022
- 2 Eroilmoitus, täydennys 17.11.2022

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta

§ 13

Virkojen perustaminen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle pelastustoimen palvelukokonaisuuteen 1.2.2023 alkaen

HEL 2022-015427 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti 15 palomiehen virkaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle pelastustoimen palvelukokonaisuuteen 1.2.2023 alkaen.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Pelastuslain (379/2011) mukaisten tehtävien hoitaminen sisältää julkisen vallan käyttöä ja edellyttää siten virkasuhdetta. Pelastustoimen tehtävissä toimivalla henkilöllä on muun muassa oikeus antaa yksilöä tai yhteisöä koskevia kieltoja ja käskyjä tai oikeus päästä kotirauhan piiriin kuuluviin tiloihin taikka kajota toisen omaisuuteen. Palomiehen virka-tehtäviin voi kuulua onnettomuustilanteissa tai poikkeusoloissa käyttää pelastustoiminnan johtajan toimivaltaa pelastuslain 36 §:n mukaisesti.

Virat on tarkoitettu pelastustoiminnan palvelutason kehittämiseksi ja uusien pelastusasemien ja pelastusyksiköiden resursoinniksi.

Pelastustoimen palvelukokonaisuuden talousarviossa on varattu määräraha perustettavaksi esitettäville viroille.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja siihen perustu-

vasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Perustettaviksi esitettyjen virkojen tehtäväkohtaiset palkat on määritelty kunnallisen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimuksen määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella. Perustettavaksi esitettyjen virkojen tehtäväkohtainen kuukausipalkka on 2 196,08 euroa.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

§ 14

Kahden tarkastusinsinöörin viran perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle 1.2.2023 lukien

HEL 2022-014832 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti kaupunkiympäristön toimialalle kaksi tarkastusinsinöörin virkaa 1.2.2023 lukien.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Kaupunkiympäristön palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden rakennusvalvontapalvelujen rakenneyksikköön ja talotekniikkayksikköön esitetään perustettavaksi tarkastusinsinöörien virat.

Tarkastusinsinöörien tehtävät edellyttävät virkasuhdetta, koska tehtävien hoitamisessa käytetään julkista valtaa. Tehtäviin kuuluu muun muassa päättää rakennusten käyttöönotosta ja varmistaa viranomaiskatselmuksilla, että rakennukset on rakennettu rakennusluvan mukaisesti.

Perustettaviksi esitettäville viroille on varattu määräraha toimialan talousarviossa.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtajaa lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole

muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Perustettavaksi esitettyjen virkojen palkat on määritelty kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella. Tehtäväkohtaisiksi kuukausipalkoiksi on päätetty:

- rakenneyksikön tarkastusinsinöörin virka: 4 292,49 euroa
- talotekniikkayksikön tarkastusinsinöörin virka: 3 651,34 euroa.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto
Taloushallintopalveluliikelaitos

§ 15

Kolmen ympäristötarkastajan viran ja yhden elintarviketarkastajan viran perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle 1.2.2023 lukien

HEL 2022-014833 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti kaupunkiympäristön toimialalle kolme ympäristötarkastajan virkaa ja yhden elintarviketarkastajan viran 1.2.2023 lukien.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Ympäristötarkastajien ja elintarviketarkastajan tehtävät edellyttävät virkasuhdetta, koska esimerkiksi tehtäviin kuuluvissa valvonta- ja tarkastustehtävissä käytetään julkista valtaa.

Ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta ja -valvontayksikön ympäristövalvontatiimiin esitetään perustettavaksi kaksi ympäristötarkastajan virkaa lisääntyneiden viranomaistehtävien sekä uusien lakisääteisten valvontatehtävien hoitamiseksi.

Ympäristöpalveluiden ympäristöterveysyksikön asumisterveystiimiin esitetään perustettavaksi yksi ympäristötarkastajan virka oleskelutilojen, kuten esimerkiksi koulujen ja päiväkotien terveydensuojelulain mukaiseen valvontaan.

Ympäristöpalveluiden elintarviketurvallisuusyksikön elintarvikemyymälät -tiimiin esitetään perustettavaksi elintarviketarkastajan virka muun

muassa tapahtumien tarkastuksiin sekä elintarvikepetosten selvittämiseen ja siihen liittyvään viranomaisyhteistyöhön.

Perustettaviksi esitettäville viroille on varattu määrärahat toimialan talousarviossa.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtajaa lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Perustettavaksi esitettyjen virkojen palkat on määritelty kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella. Tehtäväkohtaisiksi kuukausipalkoiksi on päätetty:

- ympäristötarkastajat 3 623,01 euroa ja
- elintarviketarkastaja 3 623,01 euroa.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto
Taloushallintopalveluliikelaitos

09.01.2023

Asia/16

§ 16

Pelastuskomentajan siirtäminen kaupunkiympäristön toimialalta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle ja virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen 1.1.2023 lukien

HEL 2022-015138 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus siirsi pelastuslaitoksen pelastuskomentajan viran ja viran nykyisen haltijan Jani Pitkäsen nykyisillä palvelussuhteen ehtoilla kaupunkiympäristön toimialalta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle ja muutti Pitkäsen virantoimitusvelvollisuutta siten, että hän johtaa pelastustoimen palvelukokonaisuutta 1.1.2023 lukien.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Pelastuskomentaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sote-lakikokonaisuuden talouden eriyttämisvaatimusten toteuttamiseksi ja sote-lainsäädännöstä seuraavan tehtäväkokonaisuuden johtamisen selkeyttämiseksi kaupunginvaltuusto päätti 16.3.2022, § 62, että Helsingin kaupungilla on 1.1.2023 lukien sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala. Toimiala koostuu entisestä sosiaali- ja terveystoimialasta sekä pelastuslaitoksesta. Toimialalla on sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta ja sen pelastusjaosto sekä yksilöasioiden jaosto. Toimialaa johtaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja. Pelastuslaitos on siirtynyt kaupunkiympäristön toimialalta uudeksi palvelukokoko-

konaisuudeksi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle. Pelastustoi-
messa työskentelee noin 800 henkilöä. Pelastustoimen palvelukoko-
naisuutta johtaa pelastuskomentaja.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto huolehtii pe-
lastustoimen palvelukokonaisuuden tehtävistä sekä sille erikseen mää-
rättyistä tehtävistä. Pelastusjaosto, pelastuskomentaja sekä tämän
määräämät muut viranhaltijat ovat Helsingin pelastustoimen alueen pe-
lastusviranomaisia.

Pelastuskomentajan nykyinen toimivalta säilyy siltä osin kuin se ei ole
päällekkäistä toimialajohtajan toimivallan kanssa. Hallintosäännön mu-
kaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei pe-
lastuskomentaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, pelas-
tuskomentaja päättää muun muassa pelastuslaitoksen tehtäväaluee-
seen kuuluvan viranomaisluvan hakemisesta, pelastustoiminnan ja en-
sihoidon päivystysorganisaatiosta, virka- ja muista palvelupuvuista, uh-
kasakosta, teettämisuhasta ja keskeyttämisuhasta pelastuslaissa tar-
koitetuissa tapauksissa sekä hyväksyy perusteet, joiden mukaan muu
pelastusviranomainen voi niistä päättää. Pelastuskomentaja johtaa pe-
lastustoimintaa, jos hänellä on siihen pelastuslaissa edellytetty kelpoi-
suus.

Siirtäminen kaupunkiympäristön toimialalta sosiaali-, terveys- ja pelas-
tustoimialalle on käsitelty yhteistoimintamenettelyn mukaisesti, ja pe-
lastuskomentaja Jani Pitkästä on kuultu hänen virantoimitusvelvollisuu-
tensa muutoksesta ja sen perusteista.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 23 §:n mukaan
toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä
kunnan tai hyvinvointialueen viranomainen voi varattuaan viranhaltijalle
tilaisuuden tulla kuulluksi päättää, että viranhaltijan virantoimitusvelvol-
lisuutta muutetaan, jos toiminnan uudelleen järjestely tai muu perustel-
tu syy sitä edellyttää.

Kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 10 kohdan mukaan, ellei toi-
mivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää
palvelukokonaisuuden johtajan, liikelaitoksen johtajan ja pelastusko-
mentajan sekä muiden kansliapäällikköä seuraavan alemman organi-
saatiotason johtavien viranhaltijoiden virkaan ottamisesta sekä näiden
virkojen ja viranhaltijan siirtämisestä toimialalta toiseen tai toimialan ja
keskushallinnon välillä.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

09.01.2023

Asia/16

Helena Wendorf, asiantuntija, työntantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Pelastuskomentaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

09.01.2023

Asia/17

§ 17

Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 7.11.2022 § 780, tietosuojavastaavan virkaan ottaminen

HEL 2022-012007 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä kaupunginhallituksen 7.11.2022 päätöksestä § 780 tehdyn oikaisuvaatimuksen, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aiheutta päätöksen kumoamiseen.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sari Sohlberg, va. tiedonhallintapäällikkö, puhelin: 310 64438
sari.sohlberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 21.11.2022, saate
- 2 Oikaisuvaatimus 21.11.2022
- 3 Vastine 13.12.2022, saate
- 4 Vastine 13.12.2022
- 5 Vastine 13.12.2022, liite, sisäisen tarkastuksen ja KPMG toimenpidesuosituksukset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt oikaisuvaatimuksen kaupunginhallituksen päätöksestä 7.11.2022 § 780, jolla kaupunginhallitus päätti tietosuojavastaavan virkaan ottamisesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua.

Kuntalain 137 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kuntalain 140 §:n 3 momentin mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimus on tehty perustuen kunnan jäsenyyteen ja se on saapunut 21.11.2022 Helsingin kaupungin kirjaamoon. Pöytäkirja on ollut nähtävänä yleisessä tietoverkossa 18.11.2022. Oikaisuvaatimus on osoitettu oikealle viranomaiselle ja se on saapunut säädetyssä määräajassa.

Hallintolain 34 §:n asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä selaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen mukaan kaupunginhallituksen virkaan ottamispäätös 7.11.2022 § 780 on kumottava, koska oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan virkaan valittu ei täytä valinnalle asetettuja edellytyksiä.

Oikaisuvaatimuksen mukaan valitulla henkilöllä on kokemusta ainoastaan terveydenhuollon, ei sosiaalihuollon lainsäädännöstä. Kokemusta ei ole sosiaali- ja terveydenhuollon välistä tietojen vaihtoa koskevasta lainsäädännöstä, joka oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan on keskeinen osaamisalue tehtävässä.

Lisäksi oikaisuvaatimuksen mukaan valitulta henkilöltä puuttuu edellytetty digitaalisten hankkeiden kokemus. Kokemus tietosuojan vaikutustenarvioinneista keskittyy tutkimuksiin liittyviin vaikutustenarviointeihin, jotka eroavat palveluiden tai tietojärjestelmien vaikutustenarvioinnista, joita kaupungilla tehdään eikä osaaminen näin ollen ole riittävää tehtävään.

Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että sosiaali- ja terveystoimiala tekee runsaasti tietosuojan vaikutustenarviointeja, joissa ohjeistaminen edellyttää hyvää osaamista toimialaa koskevassa lainsäädännössä.

Virkaan valitun henkilön osaamisen puutteet eivät oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan ole ilmeisesti tulleet esille haastatteluissa, koska haastattelijoilla ole ollut osaamista siitä, mitä tehtävän vaatimukset käytännössä tarkoittavat.

Asianosaisten vastine

Asianosaista, eli virkaan valittua Tiina Kangasta, on kuultu ennen asian ratkaisua. Kangas on antanut kirjallisen vastineen oikaisuvaatimukseen, joka on tämän päätöksen liitteenä.

Viran nimitysperusteet ja kelpoisuusvaatimukset

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 1 momentissa todetaan, että virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai kunnan päättämä erityinen kelpoisuus.

Perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Tietosuojavastaavan viran kelpoisuusvaatimus on ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto sekä erinomainen suomen kielen ja tyydyttävä ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito.

Muodollisen kelpoisuusvaatimuksen lisäksi hakuilmoituksessa ilmoitettiin, että hakijalta edellytetään yleisen tietosuojalainsäädännön, kaupungin eri organisaatioiden, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon, tietosuoja koskevan lainsäädännön ja julkisen hallinnon yleislainsäädännön tuntemusta ja soveltamiskokemusta.

Lisäksi ilmoitettiin, että tehtävän hoitaminen edellyttää kokemusta digitaalisista hankkeista sekä kykyä nopeaan tiedonhankintaan sekä kykyä asiantuntevaan, asialliseen, selkeään ja täsmälliseen suulliseen ja kirjalliseen viestintään niin kaupungin sisällä, yhteistyöverkostoissa kuin valvontaviranomaisen kanssa. Hyvä yhteistyökyky, vuorovaikutustaidot ja paineensietokyky myös ilmoitettiin edellytyksiksi valittavalle.

Lisäksi eduksi ilmoitettiin luettavan kokemus toimimisesta vastaavalaisissa tai muutoin soveltuvissa tehtävissä erilaisissa organisaatioissa.

Tietosuojavastaavan hakuilmoituksessa myös mainittiin, että tietosuojavastaava toimii kaupungin tietosuojatiimin esihenkilönä.

Valintamenettely

Tietosuojavastaavan virka oli julkisesti haettavana 12.9.-26.9.2022. Hakuilmoitus julkaistiin kaupungin sähköisessä rekrytointipalvelussa ja TE-palveluiden sivuilla.

Määräajassa virkaan jätti hakemuksensa kaksi henkilöä. Molemmat hakijat täyttivät asetetut kelpoisuusvaatimukset ja heidät kutsuttiin haastatteluun. Ensimmäisellä haastattelukierroksella haastattelihoita toimivat va. hallintojohtaja Antti Peltonen ja va. tiedonhallintapäällikkö Sari Sohlberg. Haastattelujen jälkeen kansliapäällikkö Sami Sarvilinna kävi keskustelun kummankin hakijan kanssa.

Päätöksen perusteleminen ja virkaan valinnalle asetettujen edellytysten täytyminen

Hallintolain 45 §:n 1 momentin mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaiset yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Lain esitöiden yksityiskohtaisten perustelujen (HE 1/1998 vp, s. 180) mukaan taidolla tarkoitetaan lähinnä koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan yleisesti tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilön ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä. Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin, joihin liittyen on otettava huomioon myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset työtehtävät.

Hakijoita perustuslain 125 §:n 2 momentin perusteella vertailtaessa on nimitysperusteita oikeuskäytännön mukaan arvioitava kokonaisuutena, jossa koulutuksen ja työkokemuksen ohella on otettava huomioon myös hakijan viran hoitamisen kannalta merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet (KHO 2005:44).

Ylimpien laillisuusvalvojen ratkaisukäytännön perusteella virkaan nimitävällä on harkintavaltaa muun ohella sen suhteen, miten virkaan kuuluvien tehtävien asettamia vaatimuksia ja hakijoiden ansioita painotetaan. Tämä koskee myös esimerkiksi hakijoiden koulutuksen, työkokemuksen sekä viran tehtäviin perehtyneisyyden keskinäistä painotusta hakijoita vertailtaessa (AOA sij. 5.10.2017, dnro EOAK/3992/2017).

Virkaan valittu on suorittanut oikeustieteen maisterin tutkinnon vuonna 1997. Hänellä on lisäksi Certified Information Privacy Professional/Europe (CIPP/E) -tutkinto vuodelta 2022. Hänellä on monipuolista kokemusta tietosuojalainsäädännön alan eri tehtävistä vuodesta 2018 lähtien. Hän on toiminut Tampereen yliopiston tietosuojavastaavana, HUS:n hallintolakimiehenä, johon tehtävään ovat kuuluneet yleiset tietosuoja-asiat ja tietosuojavastaavan sijaistus, sekä Helsingin kaupunginkaupunkiympäristön toimialan lakimiehenä ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan lainopillisena avustajana, tehtävinä kaupungilla erityisesti tietosuoja-asiat. Lisäksi hän on toiminut oikeusministeriössä neuvottelevana virkamiehenä, Suomen pysyvässä EU-edustustossa Brysselissä kansallisena asiantuntijana (tehtäväalueena mm. tietosuoja- ja siivioikeudelliset lainsäädäntöhankkeet), EU:n neuvoston pääsihteeritöissä kansallisena asiantuntijana, kihlakunnansyyttäjänä sekä sisäministeriössä ylitarkastajana.

Hakemuksen ja haastattelujen perusteella on katsottava, että virkaan valitulla on tietosuojalainsäädännön alan tehtävistä kokemusta noin neljä ja puoli vuotta, minkä lisäksi hän toimi EU-edustustossa viisi vuotta yhtenä vastuualueenaan tietosuoja koskevat lainsäädäntöhankkeet. Julkishallinnon juridiikan kokemusta hänellä on yli 20 vuotta. Virkaan valittu on verkostoitunut kansallisesti ja kansainvälisesti tietosuoja-asioissa. Hänellä on vahva kokemus esiintymisestä, kouluttamisesta ja ohjeistamisesta.

Virkaan valitulla on vankka kokemus terveydenhuollon tietosuojalainsäädännöstä sekä potilastiedon käsittelystä ja vaativasta eri henkilörekisterien tietojen yhdistelystä tässä yhteydessä. Lisäksi hänellä on laaja julkishallinnon lainsäädännön ja erityisesti tietosuojalainsäädännön osaaminen. Virkaan valitulla on siten hakuilmoituksessa edellytetty lainsäädännöllinen osaaminen.

Virkaan valittu on osallistunut laajalti erilaisten tietosuojan vaikutustestinarviointien tekemiseen aiemmassa tehtävässään Tampereen yliopiston tietosuojavastaavana, hän on tehnyt vaativia vaikutustestinarviointeja tutkimushankkeiden ohella myös tietojärjestelmistä. Virkaan valitulla on edellytetty osaaminen vaikutustestinarvioiden laatimisesta.

Lisäksi virkaan valitulla on edellytettyä kokemusta digitaalisista kehityshankkeista, muun muassa laajasta tutkimusaineistohallinnan digitalisointiprosessista, joka on haastatteluissa käynyt ilmi ja jonka virkaan valittu on vastineessaan nostanut esiin.

Tietosuojavastaavan valintapäätöksen perusteluista käy ilmi, että molemmat hakijat täyttivät viran muodollisen kelpoisuusvaatimuksen, eikä oikaisuvaatimuksessakaan muuta ole väitetty. Molemmat hakijat kut-

suttiin haastatteluun. Virkaan ottamista koskevassa päätöksessä on selostettu tasapuolisesti kummankin haastattelun hakijan ansiot sekä tosiasiallisesti vertailtu niitä suhteessa niin hakuilmoituksessa ilmoitettuihin edellytyksiin kuin myös kuvaamalla hakijoiden koulutusta, tehtävän kannalta olennainen työkokemus sekä hakemuksen ja haastattelun perusteella tehty arviointi.

Päätöksen perusteluista käy nimenomaisesti ilmi, että valinta on perustunut hakemuksien ja hakijoiden haastattelujen perusteella tehtyyn vertailuun, jossa on painotettu laaja-alaista tietosuojaosaamista, työkokemusta sekä kykyä toimia vastuullisessa tehtävässä kaupunkitasoisen tietosuojatiimin esihenkilönä, ja että eduksi on luettu myös kokemus vastaavista tehtävistä.

Kunnan viranomaisella on lähtökohtaisesti laaja harkintavalta valita kenen tahansa kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista. Tätä harkintavaltaa kaventavat perustuslain 125.2 §:n yleiset nimitysperusteet. Perustuslain säännös edellyttää hakijoiden ansioiden vertailua, joka on suoritettu tietosuojavastaavaa valittaessa. Niin suhteessa hakuilmoituksessa ilmoitettuihin edellytyksiin kuin hakijoiden keskinäisessä vertailussa virkaan valitun henkilön on katsottu olevan ansioitunein ja omaavan siten parhaat edellytykset tietosuojavastaavan virkaan kuuluvien tehtävien hoitamiseen.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Virkaan valittu on täyttänyt viralle asetetun muodollisen kelpoisuusvaatimuksen, yleisten nimitysperusteiden asettamat vaatimukset sekä muut hakuilmoituksessa esitetyt edellytykset.

Hakijoiden ansiovertailu on suoritettu asianmukaisesti ja päätös on perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla. Virkaan ottaminen on perustunut hakijoiden vertailuun, jossa koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi on otettu huomioon haastattelussa esille tulleet seikat sekä hakijoiden viran hoidon kannalta merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet. Päätöksessä on selvitetty valituksi tulleen koulutus, työkokemus sekä muut valintaan vaikuttaneet objektiivisesti osoitettavissa olevat ansiot ja seikat. Virkaan on valittu kokonaisarvioinnin perusteella hakuilmoituksen kelpoisuusvaatimukset ja muut edellytykset parhaiten täyttävä eli ansioitunein hakija.

Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että kaupunginhallitus olisi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun kuin mihin se tässä asiassa on ollut käytettävissä. Kaupunginhallituksen päätös ei ole lainvastainen, eikä se ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, ja se on tarkoituksenmukainen. Oikaisuvaatimus tulee näin ollen hylätä perusteettomana.

09.01.2023

Asia/17

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sari Sohlberg, va. tiedonhallintapäällikkö, puhelin: 310 64438
sari.sohlberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 21.11.2022, saate
- 2 Oikaisuvaatimus 21.11.2022
- 3 Vastine 13.12.2022, saate
- 4 Vastine 13.12.2022
- 5 Vastine 13.12.2022, liite, sisäisen tarkastuksen ja KPMG toimenpide-suositukset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Tiedoksi

Oikaisuvaatimuksen tekijä
Valittu hakija

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.11.2022 § 780

HEL 2022-012007 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus otti kaupunginkanslian tietosuojavastaavan virkaan oikeustieteen maisteri Tiina Kankaan. Virassa on kuuden kuukauden koeaika.

Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, on päätös tällaisen henkilön osalta ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvi-

tys on esitettävä 30 vuorokauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaanntista lukien.

Virkaan otettavan henkilön kanssa sovitaan erikseen ajankohdasta, jolloin hän ottaa viran vastaan.

31.10.2022 Poistettiin

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Sohlberg, va. tiedonhallintapäällikkö, puhelin: 310 64438
sari.sohlberg(a)hel.fi

§ 18

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Arlan saunan suojeluesityksestä

HEL 2022-012417 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 19.10.2022
- 2 Ilmoitus suojeluasian vireilletulosta 19.10.2022
- 3 Ilmoitus rakennussuojeluesityksen vireilletulosta 19.10.2022, liite, esitys
- 4 Ilmoitus rakennussuojeluesityksen vireilletulosta 19.10.2022, liite, valokuva-liite
- 5 Ilmoitus rakennussuojeluesityksen vireilletulosta 19.10.2022, liite, karttaote
- 6 Ilmoitus rakennussuojeluesityksen vireilletulosta 19.10.2022, liite, vaarantamiskieltopäätös

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Museoviraston tekemästä Arlan saunan suojeluesityksestä seuraavan lausunnon:

Alueella on voimassa asemakaava nro 9699, joka on tullut voimaan 30.11.1990. Tontti kuuluu asuinkerrostalojen korttelialueeseen merkinnällä AK. Rakennus, jossa Arlan sauna sijaitsee, on suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa sr-2 -merkinnällä mutta kaavan mukainen suojelu ei koske rakennuksen sisätiloja. Alueella on lisäksi vireillä kantakaupungin asemakaavojen ajantasaistamishanke.

Koska asemakaavan mukainen suojelu ei kata Arlan saunan arvokkaiksi todettuja arvoja, kuten rakennuksen kiinteää sisustusta, Helsingin kaupungilla ei ole huomautettavaa Museoviraston esityksen tai ehdotettujen suojelumääräysten johdosta.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) ilmoitti kaupungille 19.10.2022, että Museovirasto on tehnyt 18.10.2022 rakennussuojeluesityksen Arlan saunan (Asunto Oy Arla, kiinteistötunnus 91-11-339-20) suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) säännösten nojalla.

Museovirasto perustelee suojeluesitystä mm. seuraavasti: Saunaperinne Suomesta valittiin Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon joulukuussa 2020. Saunakulttuuri on Suomessa vahva ja elinvoimainen, ja omaperäisen saunaperinteen jatkuvuutta vaalitaan. Yleisillä saunoilla on ollut ja on saunaperinteen ylläpitäjänä tärkeä rooli. Perinteisiä suomalaisia yleisiä saunoja ovat Arlan saunan rinnalla Kotiharjun sauna Helsingissä ja Rajaportin sauna Tampereella. Kulttuuriministerin Unescolle lähettämässä hakemuksessa suojelutoimien joukossa on mainittu myös edellä mainitun kolmen yleisen saunan suojeleminen. Tällä on tarkoituksena varmistaa, että myös perinteisiin yleisiin saunoihin liittyvä kulttuuriperintö eläisi edelleen.

Museovirasto toteaa kaavatilanteesta, että rakennus sijaitsee vuonna 1990 vahvistetun asemakaavan asuinkerrostalojen korttelialueella AK, ja se on osoitettu suojeltavaksi rakennukseksi. Sr-2 -kaavamääräyksen mukaan: Rakennus on kaupunkikuvallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas, eikä sitä saa purkaa ilman rakennuslautakunnan lupaa. Rakennuslautakunta voi myöntää luvan purkamiseen vain, jos siihen on olemassa pakottava syy. Rakennuksessa ei saa suorittaa sellaisia lisärakentamis- tai muutostöitä, jotka tarvelevät katujulkisivujen tyyliä tai vesikaton perusmuotoa.

Museovirasto toteaa edelleen, että rakennusperintölain 3 § 2 momentin mukaan suojelu voi koskea myös rakennuksen osaa tai sen kiinteää sisustusta. Arlan sauna muodostaa historiallisesti ja toiminnallisesti yhtenäisen ja erityisen rakennuksen osan. Sen valtakunnallisten suojeluarvojen turvaaminen rakennusperintölain nojalla on perusteltua, koska asemakaavassa annettavat suojelumääräykset eivät tähän riitä. Voimassa olevassa asemakaavassa rakennuskokonaisuus on osoitettu kaupunkikuvallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi, ja kaavamääräyksellä säädetään katujulkisivun ja vesikaton säilyttämisestä. Museovirasto esittää Arlan saunan sisätilojen ja niiden kiinteän sisus-

tuksen suojelua rakennusperintölain nojalla niiden valtakunnallisen merkityksen ja erityisten saunaperinnearvojen turvaamiseksi.

Museoviraston esityksen johdosta ELY-keskus on asettanut saunalle väliaikaisen vaarantamiskiellon seuraavin perustein: Suojeluesityksen mukaan Arlan saunalla on rakennusperintölain 8 §:n tarkoittamaa valtakunnallista merkitystä. Se on yksi kolmesta säilyneestä 1900-luvun alkupuolella rakennetuista ja toimintansa aloittaneista yleisistä saunoista Suomessa. Se on tilaohjelmaltaan ja varustukseltaan tyypillinen kaupungin asuinkerrostalon yhteyteen rakennettu yleinen sauna. Se edustaa suomalaista saunaperinnettä, joka on valittu Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon ensimmäisenä suomalaisena kohteena. Yleiset saunat ovat myös kaupunkikulttuurin merkittävä ilmiö. Arlan saunassa on säilynyt sen alkuperäinen tilaohjelma ja varustelu. Saunan toiminta on keskeytynyt syksyllä 2022.

Museoviraston esittämät tarkemmat suojelumääräykset ilmenevät suojeluesityksestä.

ELY-keskus on pyytänyt Museoviraston esityksestä kaupungin lausuntoa 31.12.2022 mennessä. Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristön toimialan lausuntoa 30.11.2022 mennessä. Asiakirjat on lähetetty tiedoksi myös rakennusvalvontapalveluille väliaikaisen vaarantamiskiellon vuoksi ja kaupunginmuseolle suojelumääräysten mahdollista kommentointia varten.

Kaupunkiympäristön toimialalta saadun selvityksen mukaan Museoviraston toteamus kaavatilanteesta on oikea, ja alueella on lisäksi vireillä kantakaupungin asemakaavojen ajantasaistamishanke. Toimialan kaupunkirakenne ja maankäyttö -palvelualue on ilmoittanut sähköpostitse ettei lausuntotarvetta esityksen johdosta ole. Kaupunginmuseon kulttuuriympäristöyksikön ilmoituksen mukaan museo puoltaa museoviraston esitystä.

Esittelijä toteaa lisäksi, että mikäli kohde suojellaan rakennusperinnön suojelusta annetun lain perusteella, lain 13 §:n mukaan, jos suojelusta tai 6 §:ssä tarkoitettusta vaarantamiskiellosta aiheutuu rakennuksen omistajalle merkityksellistä vahinkoa tai haittaa, hänellä on oikeus saada siitä valtiolta täysi korvaus. Valtiota korvausasiassa edustaa ympäristöministeriö. Mitä edellä on mainittu rakennuksen omistajan oikeudesta korvaukseen, koskee myös rakennuksen omistajan vertaista haltijaa sekä rakennukseen kohdistuvan vuokra- tai käyttöoikeuden taikka muun näihin verrattavan erityisen oikeuden haltijaa.

Esitys on saadun lausunnon mukainen.

Esittelijä

09.01.2023

Asia/18

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 19.10.2022
- 2 Ilmoitus suojeluasian vireilletulosta 19.10.2022
- 3 Ilmoitus rakennussuojeluesityksen vireilletulosta 19.10.2022, liite, esitys
- 4 Ilmoitus rakennussuojeluesityksen vireilletulosta 19.10.2022, liite, valokuvaliite
- 5 Ilmoitus rakennussuojeluesityksen vireilletulosta 19.10.2022, liite, karttaote
- 6 Ilmoitus rakennussuojeluesityksen vireilletulosta 19.10.2022, liite, vaarantamiskieltopäätös

Oheismateriaali

- 1 Kaupunkiympäristön toimialan Kymppä Maakunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Lausunnon pyytäjä	Esitysteksti Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo

09.01.2023

Asia/19

§ 19

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Kotiharjun saunan suojeluesityksestä

HEL 2022-013628 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ilmoitus 16.11.2022
- 2 Ilmoitus 16.11.2022, liite, suojeluesitys
- 3 Ilmoitus 16.11.2022, liite, suojeluesitys, valokuva-liite
- 4 Ilmoitus, täydennys 16.11.2022, liite kartta
- 5 Ilmoitus 16.11.2022, liite, vaarantamiskieltopäätös
- 6 Lausuntopyyntö 16.11.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Museoviraston tekemästä Kotiharjun saunan suojeluesityksestä seuraavan lausunnon:

Alueella on voimassa asemakaava nro 9699, joka on tullut voimaan 30.11.1990. Kaavassa tontti on asuinrakennusten korttelialuetta AK/s, jolla ympäristö säilytetään. Rakennus on osoitettu suojeltavaksi merkinnällä sr-2, mutta suojelu ei koske rakennuksen sisätiloja. Alueella on lisäksi vireillä kantakaupungin asemakaavojen ajantasaistamishanke.

Koska asemakaavan mukainen suojelu ei kata Kotiharjun saunan arvokkaiksi todettuja arvoja, kuten rakennuksen kiinteää sisustusta, Hel-

singin kaupungilla ei ole huomautettavaa Museoviraston esityksen tai ehdotettujen suojelumääräysten johdosta.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) ilmoitti 16.11.2022 kaupungille Museoviraston tekemästä Kotiharjun saunan suojeluesityksestä. Museovirasto on tehnyt 15.11.2022 rakennussuojeluesityksen Kotiharjun saunan (Asunto Oy Kotiharju, kiinteistötunnus 91-11-344-5) suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) säännösten nojalla.

Museovirasto toteaa suojeluesityksessään kohteesta mm. seuraavaa: Harjutorinkatu 1:n asuinkerrostalo on valmistunut vuonna 1928 rautatieläisten asunnoksi. Piirustukset tilattiin rakennusmestari Uno Valhelimilta. Rakennus sisältää klassistisia piirteitä muun muassa ikkunapuitteissa. Se on osittain kuusi-, osittain seitsemäkerroksinen. Alimmaisena kerroksena katujulkisivu, jossa on saunan valomainos ja sisäänkäynti, on graniittisista kivilohkoista muodostettu. Rakennuksessa on toiminut valmistumisesta lähtien yleinen sauna. Avautumispäivänä syyskuun 10. päivänä sitä haluttiin tehdä kaupunkilaisille tunnetuksi ja paikalle oli kutsuttu myös toimittajia. Taloyhtiö vastasi saunan toiminnasta vuoteen 1988 saakka, jolloin saunaa alkoi pitämään Kotiharjun Sauna Oy.

Saunalla on tilat kahdessa alimmassa kerroksessa. Vilvoittelupaikkana on katutilaan yhdistyvä viheralueen pengermuuri. Kotiharjun sauna tarjosi alkuvuosikymmeninä peseytymismahdollisuudet oman talon ja lähikortteleiden asukkaille, joilta puuttuivat peseytymistilat omista asunnoistaan. Puhdistautumisen rinnalla saunassa käynti on ollut alusta lähtien myös tapaamispaikka, sosiaalinen kokemus, Perinteiset ja toimivat saunatilat ja puulämmitteisen kiukaan löylyt ovat kiinnostaneet asiakkaita myös viime vuosikymmeninä. Tunnelmallista kaupunkisaunaa ovat esitelleet esimerkiksi kotimaiset ja ulkomaiset matkailusivustot.

Ensimmäisessä kerroksessa, katutasossa sijaitsevat sisäänkäynnin eteinen, lipunmyyntikioski ja portaat yläkertaan. Miesten puolella on vaatekaappirivistöjen lomassa penkit vilvoitteluun ja vilvoittelutila pöytiineen. Pesuhuoneessa on kiinteät betonirakenteiset penkit ja kiinteä pesupöytä pesijältä tilattavaa pesua varten. Löylyhuoneeseen pääsee pesuhuoneesta ja pukuhuoneesta. Ovien vierustalla on kookas kiuas, jonka lämmittämiseen tarvittavat puut tuodaan tilaan ikkunan kautta. Lauteet ja sen kaiteet ovat 3 (5) sementtipintaiset ja nousevat kolmelle seinustalle. Niistä ylin, piippuhyllyksi kutsuttu laudetaso on kovimmille löylynottajille. Löylyhuoneen seinät ovat laudoitetut.

Toisen kerroksen eli naisten puolen löylyhuoneen ja pukuhuoneen tilaohjelma ja varustus on joitakin yksityiskohtia lukuun ottamatta sama

kuin ensimmäisessä kerroksessa. Esimerkiksi naisten saunassa ei ole kovien löylynottajien ”piippuhyllyä”. Pukuhuoneen ja porrashuoneen välillä on lasiseinä. Toisessa kerroksessa on myös pienempi sähkölämmitteinen tilaussauna, joka on alun perin tarkoitettu perhesaunoille, sekä käytävän varrella yksi isompi ja kaksi pienempää huonetta.

Kohteen suojelun turvaamiseksi on annettu väliaikainen toimenpidekielto. Tuon päätöksen mukaan Kotiharjun saunalla on rakennusperintölain 8 §:n tarkoittamaa valtakunnallista merkitystä. Se on yksi kolmesta säilyneestä 1900-luvun alkupuolella rakennetuista ja toimintansa aloittaneista yleisistä saunoista Suomessa. Se on tilaohjelmaltaan ja varustukseltaan tyypillinen kaupungin asuinkerrostalon yhteyteen rakennettu yleinen sauna. Se edustaa suomalaista saunaperinnettä, joka on valittu Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon ensimmäisenä suomalaisena kohteena. Yleiset saunat ovat myös kaupunkikulttuurin merkittävä ilmiö. Kotiharjun saunassa on säilynyt sen alkuperäinen tilaohjelma ja varustelu.

Rakennus on asemakaavassa (vahvistettu 1990) asuinkerrostalojen korttelialuetta AK/s, jolla ympäristö säilytetään, ja se on osoitettu suojeltavaksi rakennukseksi. Sr-2- kaavamääräyksen mukaan: Rakennus on kaupunkikuvallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas, eikä sitä saa purkaa ilman rakennuslautakunnan lupaa. Rakennuslautakunta voi myöntää luvan purkamiseen vain, jos siihen on olemassa pakottava syy. Rakennuksessa ei saa suorittaa sellaisia lisärakentamis- tai muutostöitä, jotka tarvelevät katujulkisivujen tyyliä tai vesikaton perusmuotoa.

Rakennusperintölain 3 § 2 momentin mukaan suojelu voi koskea myös rakennuksen osaa tai sen kiinteää sisustusta. Kotiharjun sauna muodostaa historiallisesti ja toiminnallisesti yhtenäisen ja erityisen rakennuksen osan. Sen valtakunnallisten suojeluarvojen turvaaminen rakennusperintölain nojalla on perusteltua, koska asemakaavassa annettavat suojelumääräykset eivät tähän riitä. Voimassa olevassa asemakaavassa rakennus on osoitettu kaupunkikuvallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi, ja kaavamääräyksellä säädetään katujulkisivun ja vesikaton säilyttämisestä.

Museoviraston esittämät tarkemmat suojelumääräykset ilmenevät suojeluesityksestä.

Esittelijä toteaa lisäksi, että mikäli kohde suojellaan rakennusperinnön suojelusta annetun lain perusteella, lain 13 mukaan, jos suojelusta tai 6 §:ssä tarkoitettua vaarantamiskiellosta aiheutuu rakennuksen omistajalle merkityksellistä vahinkoa tai haittaa, hänellä on oikeus saada siitä valtiolta täysi korvaus. Valtiota korvausasiassa edustaa ympäristömi-

nisteriö. Mitä edellä on mainittu rakennuksen omistajan oikeudesta korvaukseen, koskee myös rakennuksen omistajan vertaista haltijaa sekä rakennukseen kohdistuvan vuokra- tai käyttöoikeuden taikka muun näihin verrattavan erityisen oikeuden haltijaa.

ELY-keskus pyytää kaupungin lausuntoa suojeluesityksestä 31.1.2023 mennessä. Kaupunginkanslia pyysi esityksestä lausuntoa kaupunkiympäristön toimialalta. Asiakirjat on lähetetty tiedoksi myös rakennusvalvontapalveluille väliaikaisen vaarantamiskiellon vuoksi ja kaupunginmuseolle suojelumääräysten mahdollista kommentointia varten.

Kaupunkiympäristön toimialalta saadun selvityksen mukaan Museoviraston toteamus kaavatilanteesta on oikea, ja alueella on lisäksi vireillä kantakaupungin asemakaavojen ajantasaistamishanke. Toimialan kaupunkirakenne ja maankäyttö -palvelualue on ilmoittanut sähköpostitse ettei lausuntotarvetta esityksen johdosta ole. Kaupunginmuseon kulttuuriympäristöyksikön ilmoituksen mukaan museo puoltaa museoviraston esitystä.

Esitys on saadun lausunnon mukainen.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ilmoitus 16.11.2022
- 2 Ilmoitus 16.11.2022, liite, suojeluesitys
- 3 Ilmoitus 16.11.2022, liite, suojeluesitys, valokuvaliite
- 4 Ilmoitus, täydennys 16.11.2022, liite kartta
- 5 Ilmoitus 16.11.2022, liite, vaarantamiskieltopäätös
- 6 Lausuntopyyntö 16.11.2022

Oheismateriaali

- 1 Kaupunkiympäristön toimialan Kymp Maka lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-

09.01.2023

Asia/19

---

täntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

09.01.2023

Asia/20

§ 20

Niemenmäen väestönsuojan taloteknisen peruskorjauksen hankesuunnitelman hyväksyminen (Lapinmäentie 3)

HEL 2022-006555 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Niemenmäen väestönsuojan taloteknisen peruskorjauksen liitteenä 1 olevan hankesuunnitelman mukaisesti siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 2 915 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 5 290 000 euroa tammikuun 2022 kustannustasossa.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma 1.8.2022 Niemenmäen väestönsuoja, talotekninen peruskorjaus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarve

Hankesuunnitelma koskee Munkkiniemessä osoitteessa Lapinmäentie 3 sijaitsevan Niemenmäen väestönsuojan taloteknistä peruskorjausta. Väestönsuojan talotekniikka on pääosin alkuperäistä ja saavuttanut teknisen ja taloudellisen käyttöikänsä eikä se vastaa enää nykyisiä vaatimuksia. Väestönsuojaa on aiemmin normaaliaikana käytetty varastona. Vanhentuneen LVISA-talotekniikan vuoksi väestönsuojan käyttö on kuitenkin epätaloudellista, mistä johtuen suoja on tällä hetkellä käyttämättömänä.

Suoritetuissa tarkastuksissa on havaittu, että väestönsuojan kriisiajan käyttöön tarkoitettujen teknisten laitteiden, kuten hengitysilman suoda-

tinjärjestelmän toimintaa ei voida enää taata. Mittauksissa on myös todettu, että suojaan saatava ilmamäärä ei riitä suojaan lasketulle henkilömäärälle ilmanvaihtolaitteiston heikon kunnan vuoksi.

Niemenmäen väestönsuojan peruskorjauksesta laadittiin hankesuunnitelma vuonna 2011. Peruskorjausta on toteutettu vaiheittain hankesuunnitelmasta ilmenevin toimenpitein muun muassa uusimalla väestönsuojakäyttöä varten oleva jäähdytyslaitteisto ja peruskorjaamalla lattiaviemäröinti.

Taloteknisen peruskorjauksen jälkeen suojaa voidaan normaaliaikana vuokrata esimerkiksi varastointiin ja muihin vastaaviin toimintoihin.

Hankkeessa parannetaan myös huoltohenkilökunnan työturvallisuutta mm. ruiskubetonoimalla poistoilmakuilun nousutorni ja sen vaakatunneli sekä uusimalla tunnelin valaistus ja sähköjärjestelmät.

Rahoitus

Hankkeelle on varattu 5,29 miljoonaa euroa vuoden 2023 talousarvion liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmassa siten, että hankkeen toteutus ajoittuu vuosille 2023-2032.

Kustannukset ja vaikutukset käyttötalouteen

Hankesuunnitteluvaiheen kustannusarvio on arvonlisäverottomana yhteensä 5 290 000 euroa eli 1 815 euroa/brm² tammikuun 2022 kustannustasossa.

Vuokravaikutus

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen myötä vuoden 2023 alusta alkaen pelastuslaitos ei vuokraa enää yhteisväestönsuojia eivätkä väestönsuojat ole siirtymässä hyvinvointialueelle pelastustoimen käyttöön. Pelastusviranomaisen vastaa pelastuslain ja valmiuslain mukaisista tehtävistä, joihin suojien ylläpito ei kuulu. Ylläpito kuuluu omistajan eli kunnan vastuulle. Pelastuslaitos on huolehtinut Helsingin kaupungin omistamista kallioväestönsuojista ja se tulee jatkossakin tuottamaan tämän palvelun. Kaupunki vastaa väestönsuojien huollosta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista. Tämän johdosta kohteelle ei ole tulevaa vuokralaista ja kohde jää kaupunkiympäristön toimialan ylläpitovastuulle.

Tilalle pyritään löytämään rauhan ajan käyttöä kustannusten kattamiseksi. Perusparannuksen jälkeen suojaa on suunniteltu käytettävän mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi varastointiin tai muihin vastaaviin toimintoihin.

Aikataulu ja toteutus

Rakentaminen on tarkoitus aloittaa mahdollisimman pian ja työn arvioitu valmistumisajankohta on lokakuussa 2023.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa hankkeen toteuttamisesta.

Lopuksi

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus on 18.9.2017 § 865 päättänyt, että kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää tilahankkeista, joiden hankesuunnitelman mukainen arvonnisäveroton kustannusarvio on enintään viisi miljoonaa euroa. Kun hankkeen kustannusarvio ylittää 5 miljoonaa euroa on päätösvalta kaupunginhallituksella.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma 1.8.2022 Niemenmäen väestönsuoja, talotekninen peruskorjaus

Oheismateriaali

1 Hankesuunnitelman liite

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 25.08.2022
§ 91

HEL 2022-006555 T 10 06 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Katuosoite Lapinmäentie 3, 00350 Helsinki, pysyvä rakennustunnus 9462, Hankenumero 2821P31113

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Niemenmäen väestönsuojan taloteknisen peruskorjauksen 1.8.2022 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 2 915 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 5 290 000 euroa tammikuun 2022 kustannustasossa.

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Tuomo Kinnunen, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 39610
tuomo.kinnunen(a)hel.fi
Sakari Heikkinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38458
sakari.heikkinen(a)hel.fi

09.01.2023

Asia/21

§ 21

Tilojen vuokraaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttöön Tuomarinkylästä (Käräjätuvantie 3)

HEL 2022-004899 T 10 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti vuokrata liitteenä 1 olevan hankesuunnitelman mukaiset noin 1 750 htm² laajuiset tilat päiväkodin, leikkipuiston ja perusopetuksen käyttöön siten, että 20 vuoden vuokra-ajalta maksettavien arvonlisäverottomien vuokrien ja investointikustannusten kokonaissumma on enintään 8 414 400 euroa.

Kaupunginhallitus oikeutti kaupunkiympäristön toimialan asiakkuusyksikkö 1:n päällikön allekirjoittamaan Hoivatilat Oyj:n kanssa vuokrasopimuksen sekä tekemään vuokrasopimukseen tarvittaessa vähäisiä teknisiä muutoksia.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma 220413 LPK Kotitorppa Käräjätuvantie 3
- 2 Vuokrasopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tilatarve

Tuomarinkylään osoitteeseen Käräjätuvantie 3 rakennetaan uudisrakennus, jonka kaupunki vuokraa varhaiskasvatukseen, esiopetuksen, leikkipuistotoiminnan ja perusopetuksen käyttöön. Päiväkotitilat mitoitetaan noin 160 lapselle. Tilojen käyttö on huomioitu tilojen mitoituksessa.

Rakennuksen monimuotoiset ja muunneltavat tilat mahdollistavat tilojen käytön myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialan muihin palveluihin. Alueen muuntuviin palvelutarpeisiin varaudutaan toteuttamalla erityisen muuntojoustavia tiloja Torpparinmäen peruskoulun käyttöön.

Nykyiset tilat eivät enää ole riittävät alueen kasvavalle palvelutarpeelle. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti. Toimipisteen laajuudessa on huomioitu koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitys eli väestöennuste, asuin- ja liikerakentaminen ja liikennejärjestelyt.

Vuokrahamke korvaa päiväkotit Kotitorpan ja päiväkotit Torpparinmäen väliaikaiset väistötilat osoitteessa Torpparinmäentie 36. Uudisrakennuksen valmistuttua näistä tiloista on mahdollista luopua. Päiväkotit Kotitorppa ja päiväkotit Torpparinmäki toimivat tällä hetkellä yhteisellä päiväkotit Torpparintuvan nimellä väliaikaisissa paviljonkitiloissa, joissa on nykyisin yhteensä noin 100 tilapaikkaa. Lisäksi vuokrahamke korvaa leikkipuisto ja perhetalo Torpparinmäen tilat osoitteessa Ylätuvanpolku 4. Vuokrattavissa tiloissa voidaan myös järjestää perusopetusta lisätillaa tarvitsevan Torpparinmäen peruskoulun noin 50 oppilaalle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 12.4.2022, 244 § hyväksynyt lasten päiväkotit Kotitorpan ja Torpparinmäentien tarveselvityksen.

Hankesuunnitelma

Tilahankkeen tavoitteena on turvallinen, terveellinen ja tarkoituksenmukainen oppimisympäristö, jonka monikäyttöiset tilat tukevat sekä lasten että henkilökunnan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Tilat suunnitellaan kaikille oppijoille sopiviksi sekä lasten kasvua ja kehitystä tukevaksi oppimisympäristöksi.

Päiväkodille rakennetaan aidattu ulkoilupiha, joka muodostaa sisätilojen kanssa yhtenäisen kokonaisuuden oppimisympäristönä. Piha-alueet varustetaan leikkivälinein edistämään liikunnallisuutta sekä varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien tavoitteita. Niiden suunnittelussa ja varustelussa otetaan huomioon turvallisuus, valvottavuus, yhteisöllisyys, liikunnallisuus sekä pihan monipuolinen käyttö oppimis- ja leikkimistilana. Piha-alueet tarjoavat käyttäjille ja alueen asukkaille monipuoliset leikki- ja liikuntaolosuhteet. Henkilökuntaa ja lapsia osallistetaan pihan suunnitteluun.

Hankkeessa tavoitellaan pitkäaikaiskestävää, energiatehokasta ja helposti huollettavaa rakennusta. Rakenteet, materiaalit, kalusteet ja varustukset valitaan siten, että ne ovat kulutusta kestäviä, kunnostettavia ja helposti puhdistettavia.

09.01.2023

Asia/21

Tarkoituksenmukaisella lukituksella ja kulunvalvonnalla varmistetaan edellytykset asukaskäytölle.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Vuokrattavat tilat

Kaupunki vuokraa tarvittavat tilat Hoivatilat Oyj:ltä päiväkotikäyttöön suunnitellusta uudisrakennuksesta. Vuokrattavat tilat toteuttaa omistukseensa Hoivatilat Oyj.

Vuokrattavien tilojen kokonaislaajuus on noin 2 600 brm² ja huoneistoa-
la noin 1 750 htm². Päiväkodin yhteydessä oleva piha on päiväkodin
aukioloaikoina päiväkodin käytössä.

Kaupunkiympäristön toimiala on pyytänyt tarjouksen päiväkotiki-
torpan ja Torpparinmäentien uudisrakennuksen vuokrahankkeesta sisäl-
täen toteutussuunnittelun, rakentamisen, rahoittamisen sekä ylläpidon.
Tarjoukset pyydettiin määräaikaisena 20 vuoden sopimuksena, koska
hankinnan tavoitteena oli, että sopimus on mahdollisimman edullinen
kaupungille.

Vuokrahankkeeseen kilpailutettiin yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimia-
lan tilatarpeita varten toteutettavan Kutomokuja 3 -vuokrahankkeen
kanssa. Kilpailutuksessa on tarjoajille annettu mahdollisuus limittää to-
teutusta maksimissaan siten, että päiväkotiki-
torpan ja Torpparin-
mäentien osalta hallinnan luovutus tapahtuisi viimeistään kesäkuussa
2025.

Tarjouskilpailun voittaneen hankkeen toteuttajan kanssa on tehty
suunnittelu- ja rakentamisvaiheen sopimus. Vuokranantaja on käynnis-
tänyt kohteen suunnittelun heti sopimuksen allekirjoituksen jälkeen.
Suunnittelu- ja rakennusvaiheen sopimuksessa on sovittu kohteen
suunnittelusta, rakentamisen valmistelusta ja rakentamisesta sekä näi-
hin liittyvistä osapuolten tehtävistä ja vastuista siltä osin, kuin niistä ei
sovita vuokrasopimuksessa.

Kaupunki tekee vuokrasopimuksen Hoivatilat Oyj:n kanssa. Vuokraso-
pimus on voimassa 20 vuotta vuokra-ajan alkamisesta lukien. Vuokra-
aika alkaa siitä päivästä, kun vuokrakohteen hallintaoikeus on luovutet-
tu vuokralaiselle tilojen käyttöönottoa varten vuokralaisen hyväksymä-
nä.

Vuokrasopimusluonnos on liitteenä 2.

Aikataulu

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Tarkoituksena on, että kohteen vuokrasopimus allekirjoitetaan ja vuokranantaja voi aloittaa rakentamisen sen jälkeen, kun vuokrauspäätös on lainvoimainen, sopimuspiirustukset, aikataulu ja laatusuunnitelmat ovat valmiit ja rakennuslupa on myönnetty.

Rakentamisvaihe päättyy kohteen valmistumiseen sekä hyväksytyyn vastaanottoon ja käyttöönottoon. Hyväksytystä vastaanotosta alkaa vuokrasopimusaika.

Tavoitteena on, että kohde valmistuu marraskuussa 2024 ja päiväkotitoiminta voi käynnistyä tiloissa kevätlukukauden alussa tammikuussa 2025.

Vuokra- ja investointikustannukset

Vuokranantaja vastaa kiinteistön käytettävyydestä, ylläpidosta ja peruskorjauksista koko vuokrakauden ajan. Kaupunki maksaa elinkustannusindeksiin sidotusta pääomavuokrasta, ylläpitovuokrasta sekä maanvuokran ja kiinteistöveron osuuksista koostuvaa, toteuman mukaista vuokraa.

Vuokrattavien tilojen tarjousten mukainen arvonlisäveroton pääomavuokra on 18,06 euroa/htm² kuukaudessa eli 31 600 euroa kuukaudessa ja noin 379 200 euroa vuodessa.

Päätöksen mukainen enimmäishinta 8 414 400 euroa muodostuu 20 vuoden vuokra-ajalta ulos maksettavasta, enintään 8 114 400 euron vuokrasummasta, joka sisältää varauksen mahdollisiin kaupungin toiminnallisiin muutoksiin Hoivatilat Oy:n toteuttamana. Mahdollisten toiminnallisten muutosten kustannuksista vastaa kaupunki. Lisäksi enimmäishinta sisältää enintään 300 000 euroa hankkeen valmistelun ja valvonnan investointikustannuksia.

Vuokranantajalla on vastuu kiinteistön hoito- ja ylläpitopalvelujen järjestämisestä hankinta- ja vastuunrajataulukon mukaan, josta kaupunki maksaa toteutuneiden kustannusten mukaan vuosittain tarkistettavaa ylläpitovuokraa.

Ylläpitovuokra sopimuksen alkaessa on 6,04 euroa/htm² kuukaudessa eli 10 569 euroa kuukaudessa. Ylläpitovuokraan kuuluvat kiinteistön kaikki tavanomaiset käyttö-, hoito- ja ylläpitokustannukset, joita ovat esimerkiksi kiinteistöhuolto, lämmitys- ja jäähdytys, vesi- ja jätevesi, sähkö, yleisten tilojen puhtaanapito sekä jätehuolto ja vuosikorjaukset. Mikäli vuokranantaja toteuttaa vuokralaiselle erikseen sovittuja käyttäjäpalveluita, laskutetaan niistä syntyneet kulut toteuman mukaan erikseen.

Hankkeen toteutuessa hankkeen toteuttajalle ei makseta vuokran lisäksi muuta korvausta suunnittelu- tai rakentamistyöstä. Mikäli vuokrasopimusta ei allekirjoiteta vuokranantajasta riippumattomista syistä, vuokranantajalla on oikeus laskuttaa avoimin kirjoin toteutuneiden töiden kustannuksia suunnittelu- ja rakentamisvaiheen sopimuksessa sovittuun euromääräiseen kattoon asti.

Kaupunki maksaa vuokranantajalle maanvuokran sekä kaupungin määrittämän kiinteistöveron toteutuneiden kustannusten mukaan.

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Tilakustannus käyttäjälle on 32,69 euroa/htm² kuukaudessa eli noin 57 208 euroa kuukaudessa ja noin 686 490 euroa vuodessa.

Tilakustannus muodostuu ulos maksettavasta noin 18,06 euroa/htm²/kk tilavuokrasta, ylläpitovuokrasta 6,04 euroa/htm²/kk, yleiskustannuksesta 0,5 euroa/htm²/kk, maanvuokrasta 2,00 euroa/htm²/kk, kiinteistöverosta, joka sopimuskauden alussa on noin 0,50 euroa/htm²/kk eli 10 500 euroa/htm²/kk vuodessa ja väistötilakustannuksesta 3,43 euroa/htm²/kk. Väistötilakustannus ei sisällä kaupungin noudattaman käytännön mukaisesti päiväkotitilakustannuksia, koska väistöön on siirrytty tiloista, joissa on ilmennyt sisäilmaongelmia. Lisäksi tilakustannukseen sisältyy valmisteluvaiheen rakennuttamiskustannuksia enintään 0,90 euroa/htm²/kk ja mahdollisista käyttäjän toiminnallisista muutoksista johtuvia kustannuksia enintään 1,26 euroa/htm²/kk.

Ylläpitovuokran suuruus määräytyy vuodeksi kerrallaan toteutuneiden kustannusten perusteella.

Rahoitus ja toteutus

Hanke sisältyy vuokrahankkeena vuoden 2023 talousarvion vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla oleviin uudis- ja peruskorjaushankkeisiin vuosina 2023-2032.

Ulosmaksettava vuokra rahoitetaan kaupunkiympäristön toimialan käyttötalousmäärärahoista. Rakennuttamiskustannus sekä lisä- ja muutostyövaraus rahoitetaan kaupungin kohdentamattomista määrärahoista.

Väistötilat

Päiväkodit toimivat nykyisissä väistötiloissa Torpparinmäentie 36:ssa uudisrakennuksen valmistumiseen saakka.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti 31.5.2022, 126 § puoltaa hankesuunnitelman hyväksymistä. Päätös syntyi palautusehdotuksen johdosta toimitetun äänestyksen jälkeen. Lautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 9 – 4.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan todennut, että hanke vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita.

Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 9 kohdan sekä kaupunginhallituksen 18.9.2017 § 865 päätöksen perusteella kaupunginhallitus on toimivaltainen päättämään vuokraamisesta, kun määräaikaisen sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on yli 5 miljoonaa euroa, mutta enintään 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma 220413 LPK Kotitorppa Käräjätuvantie 3
- 2 Vuokrasopimusluonnos

Oheismateriaali

- 1 Hankesuunnitelman liitteet 1- 4
- 2 Vuokrasopimusluonnos liitteet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.12.2022 § 879

HEL 2022-004899 T 10 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.12.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus pani asian pöydälle yksimielisesti Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 31.05.2022 § 126

HEL 2022-004899 T 10 01 02

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon osoitteeseen Käräjätuvantie 3 toteutettavan päiväkodin, leikkipuistotilojen ja perusopetuksen uudisrakennuksen 13.4.2022 päivätystä hankesuunnitelmasta (liite 1).

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuuta kiinnitettävien tilojen valmistumiseen sovitussa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivotaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannuseuran ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Käsittely

31.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Vesa Korkkula: Lausuntoehdotuksessa eikä esittelijän perusteissa mainita sitä, että kyse on ulkoisesta vuokrahankkeesta ja suunnitelman mukaan hanke toteutetaan vuokratiloina Hoivatilat Oy:n omistamaan rakennukseen.

Palautetaan valmisteluun siten, että hanke toteutetaan kaupungin omana tilahankkeena.

Nyt ehdotettavassa ulkoisessa vuokramallissa maksettaisiin vuokraa 20 vuoden ajalta yhteensä 8 414 000 euroa Hoivatilat Oy:lle ja tämän jälkeen rakennus olisi edelleen Hoivatilat Oy:n omistuksessa ja kaupunki joutuisi solmimaan uuden vuokrasopimuksen. On paljon järkevämpää tehdä tilat suoraan kaupungin omaan omistukseen.

Kannattaja: Sami Säynevirta

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Lausuntoehdotuksessa eikä esittelijän perusteissa mainita sitä, että kyse on ulkoisesta vuokrahankkeesta ja suunnitelman mukaan hanke toteutetaan vuokratiloina Hoivatilat Oy:n omistamaan rakennukseen. Palautetaan valmisteluun siten, että hanke toteutetaan kaupungin omana tilahankkeena. Nyt ehdotettavassa ulkoisessa vuokramallissa maksettaisiin vuokraa 20 vuoden ajalta yhteensä 8 414 000 euroa Hoivatilat Oy:lle ja tämän jälkeen rakennus olisi edelleen Hoivatilat Oy:n omistuksessa ja kaupunki joutuisi solmimaan uuden vuokrasopimuksen. On paljon järkevämpää tehdä tilat suoraan kaupungin omaan omistukseen.

Jaa-äännet: 9

Jussi Chydenius, Veli-Pekka Dufva, Sini Korpinen, Vesa Lahtinen, Markku Rantahalvari, Nasima Razmyar, Mirita Saxberg, Anni Siltanen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 4

Pia Kopra, Vesa Korkkula, Sami Säynevirta, Kristian Wahlbeck

Tyhjä: 0

09.01.2023

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 9 – 4.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Paula Heikkinen, projektiarkkitehti, puhelin: 31022374
paula.heikkinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 05.05.2022
§ 46

HEL 2022-004899 T 10 01 02

Käräjätuvantie 3, 00690 Helsinki

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle, että se päättää vuokrata liitteenä 1 olevan 13.4.2022 päivätyn hankesuunnitelman mukaiset noin 2 600 brm² laajuiset päiväkotitilat Hoivatilat Oyj:ltä, siten, että hankkeen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 8 414 000 euroa laskettuna 20 vuoden vuokra-ajalle.

Lisäksi jaosto esitti, että kaupunkiympäristön toimialan asiakkuusyksikkö 1:n päällikkö oikeutetaan allekirjoittamaan Hoivatilat Oyj:n kanssa vuokrasopimus sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia.

Päätös tehdään ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa puoltavan lausunnon hankesuunnitelmasta.

B

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen valmistelua odottamatta vuokrauspäätöstä.

Käsittely

05.05.2022 Ehdotuksen mukaan

09.01.2023

Asia/21

Asian aikana kuultavana oli projektiarkkitehti Minna Koskinen. Asian-
tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Minna Koskinen, projektiarkkitehti, puhelin: 31047533
minna.r.koskinen(a)hel.fi
Sonja Liljeblad, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 38472
sonja.liljeblad(a)hel.fi

09.01.2023

Asia/22

§ 22

Valtuutettu Daniel Sazonovin toivomusponsi yhden vyöhykkeen lippun käyttöön ottamisen edistämiseksi

HEL 2021-014085 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 8.12.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Kaupunginhallitus toteaa, että se on tyytymätön HSL:n kriittiseen näkemykseen koskien yhden vyöhykkeen kertalipun käyttöönottoa. Lisäksi kaupunginhallitus katsoo, että HSL on epätarkoituksenmukaisesta rajannut tarkastelun vain A-vyöhykkeen lippuun, kun tarkasteluun tulisi ottaa kaikkia vyöhykkeitä koskeva yhden vyöhykkeen kertalippu. Samalla kaupunginhallitus toteaa, että Helsinki edistää myös jatkossa yhden vyöhykkeen kertalipun käyttöönottoa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Kaupunginhallitus toteaa, että se on tyytymätön HSL:n kriittiseen näkemykseen koskien yhden vyöhykkeen kertalipun käyttöönottoa. Lisäksi kaupunginhallitus katsoo, että HSL on epätarkoituksenmukaisesta rajannut tarkastelun vain A-vyöhykkeen lippuun, kun tarkasteluun tulisi ottaa kaikkia vyöhykkeitä koskeva yhden vyöhykkeen kertalippu. Samalla kaupunginhallitus toteaa, että Helsinki edistää myös jatkossa yhden vyöhykkeen kertalipun käyttöönottoa.

Kannattaja: Marcus Rantala

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSL täydennetty lausunto 1.12.2022
- 2 HSL lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnenehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 8.12.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnenehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 8.12.2021 § valtuutettu Pentti Arajärven aloitetta joukkoliikenteen kehittämistä maksuttomaksi kaupunginvaltuusto hyväksyi ponnenehdottajan, jonka mukaan kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta, että yhdessä muiden HSL kuntien kanssa ryhdytään voimakkaasti edistämään yhden vyöhykkeen kertalipun käyttöönottoa.

Ponnenehdotuksesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunnot. HSL on täydentänyt lausuntoaan 1.12.2022.

HSL vastaa toimialueellaan joukkoliikenteen järjestämisestä ja hyväksyy noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

HSL valmisteli huhtikuussa 2019 käyttöön otetun uudistetun taksa- ja lippujärjestelmänsä vaiheittain yhteistyössä kuntien kanssa. HSL pyysi ennen päätöksentekoaan kuntien lausuntoja ehdottamistaan muutoksista.

Helsingin kaupunki on antanut HSL:lle useita lausuntoja, joissa on ehdotettu yhden vyöhykkeen kertalipun käyttöön ottamista.

HSL toteaa lausunnossaan, että toive yhden vyöhykkeen lipusta on HSL:lle suunnatun palautteen perusteella kohdistunut erityisesti A-vyöhykkeeseen. A-vyöhykkeen lippua on perusteltu sillä, että keskusta-alueella asuvilla liikkumistarve voi olla pääosin vain kantakaupungin alueella, mistä syystä AB-lipun hinta koetaan korkeaksi. Raitiovaunulipusta ja näin halvemmasta kulkumuodosta luopuminen

vuonna 2019 on myös näkynyt palautteissa, joissa A-vyöhykelippua on mainittu.

HSL on tutkinut vaihtoehtoisia hinnoittelumalleja nykyisen vyöhykemallin korvaamiseksi. Uusien mallien konseptoinnissa päädyttiin siihen, että yhden vyöhykkeen lippu tarjottuna kaikille vyöhykkeille ei tarjoa järkevää ratkaisua. Se lisäisi vyöhykelippujen ja lippuhintojen määrää, jota on nykyisin paljon. Yhden vyöhykkeen lipun hintaa on vaikea laskea merkittävästi nykyisestä kahden vyöhykkeen lipun hinnasta HSL:n lipputulotavoitteen puitteissa. Lisäksi nykyisen mallin vyöhykerajat on määriteltä niin, että järkevän kokoinen matkustusalue syntyy minimissään kahden vyöhykkeen alueelle, lukuun ottamatta D-vyöhykettä, mikä on laaja ja harvaan asuttu alue. Kahden vyöhykkeen ostoa niinkään madaltaa vyöhykerajan tuomaa hintaporraa.

Hinnoittelumallityössä tavoitteena on ollut löytää malli, mikä parhaiten edistää joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta koko HSL-alueella HSL:n hallituksen määrittelemän lipputulokertymän puitteissa. Yhdessä uusista mallivaihtoehdoista on tutkittu erillisen A-vyöhykkeen lipun ratkaisua. Parhaimmiksi malleiksi nousivat nykyinen malli, jossa hintasuhteita on merkittävästi muutettu, sekä tasatariffimalli. A-vyöhykelipun sisältämä malli menestyi tässä tarkastelussa kaikkein huonoiten. Työssä toteutettiin myös hyvin laaja asiakasosallistaminen, jossa kyseinen malli ei myöskään saanut hyvää arvosanaa HSL:n asiakkailta, kun tarkastellaan koko HSL alueen laajuudessa.

HSL:n strategian keskeiset strategiset tavoitteet vuodelle 2025 ovat: ”kohti päästötöntä joukkoliikennettä, joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa, kustannustehokas joukkoliikenne sekä tasapainoinen talous”. Niissä painottuu sekä kasvava käyttäjämäärä että joukkoliikenteen talouden kehitys. Myös näiden tavoitteiden näkökulmasta olisi tärkeää selvittää erilaisia keinoja joukkoliikenteen houkuttelevuuden kasvattamiseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

09.01.2023

Asia/22

Liitteet

- 1 HSL täydennetty lausunto 1.12.2022
- 2 HSL lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnenehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.12.2022 § 883

HEL 2021-014085 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.12.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus pani asian pöydälle yksimielisesti Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.03.2022 § 132

HEL 2021-014085 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

HSL valmisteli huhtikuussa 2019 käyttöön otetun uudistetun taksa- ja lippujärjestelmänsä vaiheittain yhteistyössä kuntien kanssa. HSL pyysi ennen päätöksentekoaan kuntien lausuntoja ehdottamistaan muutoksista.

Kaupunginhallitus antoi 28.2.2011 lausunnon taksa- ja lippujärjestelmän vyöhykemalleista. Kaupunginhallitus totesi, että kantakaupungin joukkoliikennejärjestelmä perustuu pitkälti raitioliikenteeseen ja kanta-kaupungin joukkoliikennematkat ovat pääsääntöisesti lyhyitä. Lausunnossa ehdotettiin, että uuteen taksa- ja lippujärjestelmään sisältyisi vain A-vyöhykkeelle kelpaava, kertaliput ja arvoliput sisältävä ”city-lippu”, joka palvelee satunnaista liikkumista kantakaupungin raitioverkostolla.

Lausunnossaan 2.4.2012 taksa- ja lippujärjestelmän vyöhykerajoista ja lippujen hinnoitteluperiaatteista, kaupunginhallitus totesi, että mahdollisuus raitiovaunulippuun on syytä säilyttää taksa- ja lippujärjestelmässä.

Kaupunginhallitus antoi 16.9.2013 lausunnon lippujen hinnoitteluperiaatteista ja hintasuhteista uudessa vyöhykemallissa. Siinä todettiin, että kertalipun hinnan korotus suhteessa muiden lippujen hintoihin on kannatettavaa. Vaikka lipputuloja menetettäisiin kertalippujen myynnin vähenemisenä, nopeuttaa ajoneuvossa tapahtuvan myynnin väheneminen liikennettä ja tekee liikennöinnistä täsmällisempää. Aiempien selvitysten perusteella joukkoliikenteen houkuttelevuuden kannalta arvo- ja kausilippujen hintoja olisi tavoiteltavaa laskea ja kertalippujen hintaa korottaa.

Lausunnossaan 20.9.2021 HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaluonnoksesta vuosille 2022-2024 kaupunginhallitus totesi, että vyöhykeuudistuksen yhteydessä valtaosan helsinkiläisistä joukkoliikenteen lippujen hinnat nousivat selvästi. Pandemian aikana joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat laskeneet voimakkaasti, ja on tärkeää houkuttaa matkustajia takaisin joukkoliikenteen pariin. Lausunnossa todettiin, että edellä mainituista syistä joukkoliikenteen lippujen hintoja ei tule tässä tilanteessa nostaa. Alennusryhmille myönnettyjen alennusten ulottamista kertalippuihin tulee selvittää.

Aiempiin kaupunginhallituksen antamiin lausuntoihin ja vyöhykemuutoksesta helsinkiläisille aiheutuneeseen lippujen hintojen nousuun viitaten, kaupunkiympäristölautakunta kannattaa ajatusta yhden vyöhykkeen kertalippujen selvittämisestä. Tariffiuudistuksen yhteydessä kertalippujen hintoja korotettiin, mutta kertalippujen ja kausilippujen välinen hintasuhde muodostui suuremmaksi kuin mitä HSL alun perin tavoitteli.

HSL:n tuoreessa strategiassa 2022-2025 keskeiset strategiset tavoitteet vuodelle 2025 ovat: ”kohti päästötöntä joukkoliikennettä, joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa, kustannustehokas joukkoliikenne sekä tasapainoinen talous”. Niissä painottuu sekä kasvava käyttäjämäärä että joukkoliikenteen talouden kehitys. Myös näiden tavoitteiden näkökulmasta olisi tärkeää selvittää erilaisia keinoja joukkoliikenteen houkuttelevuuden kasvattamiseksi.

HSL on aloittanut tariffi- ja lippujärjestelmänsä uudistamistyön ja uuden tilipohjaisen taustajärjestelmän hankinnan. Tilipohjaiseen järjestelmään siirtyminen mahdollistaa lipputuotteistuksen ja hinnoittelun uudistamisen. Uuden tekniikan myötä lähimaksu otetaan käyttöön kaikissa liikennevälineissä vuosina 2022-2023 ja uudenlaiset lipputuotteet ovat täysimääräisesti käytössä kaikissa myyntikanavissa vuonna 2024. HSL valmistelee ehdotuksen uudesta hinnoittelumallista kevään 2022 aikana. Tämä esitys lähetetään lausuntokierrokselle HSL:n jäsenkuntiin yhdessä toiminta- ja taloussuunnitelman kanssa. Päätökset käyttöön otettavasta mallista tehdään syksyllä 2022. HSL:n tavoitteena on löytää mahdollisimman helppo ja tasapuolinen malli, joka kannustaa joukkoliikenteen käyttöön koko HSL-alueella.

Kaupunkiympäristölautakunta ehdottaa, että HSL tutkii uutta tariffijärjestelmää suunnitellessaan mahdollisuudet myös yhden vyöhykkeen kertalipuille ja arvioi tällaisen tariffin vaikutukset. Yhden vyöhykkeen lippuja tulisi saada kaikilla vyöhykkeillä (A, B, C). Helsingin näkökulmasta tärkein näistä on vyöhyke A. D-vyöhykkeellä yhden vyöhykkeen lipun ostaminen on mahdollista jo nykyään.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

§ 23

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 7.12.2022 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston kokouksessa 7.12.2022 jätettyihin aloitteisiin vastataan seuraavasti:

Kaupunginhallitus (käsittely kaupunginvaltuustossa)

- valtuutettu Seija Muurisen aloite gerontologisten sairaanhoitajien palkkaamisesta terveysasemille
- valtuutettu Alviina Alametsän aloite matalan kynnyksen keskusteluavun kokeilusta osana päihdehoitoa
- valtuutettu Mari Holopaisen aloite monipuolisista uintimahdollisuuksista Jätkäsaareen
- valtuutettu Johanna Nuortevan aloite palveluverkko-oppaista Helsinkiin
- valtuutettu Ajak Majokin aloite nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisystä

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 7.12.2022 jätettiin viisi aloitetta. Kokouksessa jätetyt aloitteet julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

Kaupunginhallitus jakaa aloitteet vastattavaksi hallintosäännön 30 luvun 11 ja 12 §:issä määrättyin perustein.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 24

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen ajalla 22.12.2022-8.1.2023.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta

- ympäristö- ja lupajaosto
- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto
- liikuntajaosto
- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos
- liikenneliikelaitos

3.1.2023

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

09.01.2023

Asia/24

pormestari

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Kirsi Remes

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.01.2023

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 18, 19, 22, 23 ja 24 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 11, 13, 14, 15, 16, 20 ja 21 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

09.01.2023

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 17 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

09.01.2023

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomais

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

09.01.2023

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

09.01.2023

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

09.01.2023

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Asta Vennelä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Marcus Rantala

Anniina Iskanius

Reetta Vanhanen

Jussi Halla-aho

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 18.01.2023.